

MELIKGAZI

İLÇENİN TARİHİ

Kayseri ili'nin en büyük ilçelerinden biri olan Melikgazi ilçesi 07.12.1988 tarihinde 3508 sayılı Kanun ile il merkezinden ayrılıp, ilçe olarak teşekkül etmiştir. İlçe Kaymakamınının 02.10.1989 tarihinde göreve başlamasıyla fiilen faaliyete geçmiştir. Melikgazi ilçesi il merkezinin yarısını ve bağlı köylerini içine aldığından ayrı bir tarih anlatımına konu olmayıp, Kayseri şehrinin tümünü ele alan bir metin içerisinde ifade edilebilir.

COĞRAFİ YAPI

Orta Anadolu'nun Yukarı Kızılırmak bölümünde yer alan Melikgazi toprakları kıvrımlı yapıda ve birbirine paralel üç dağ sırası ile bunların arasındaki platolar ve çöküntü havzaları ile biçimlenmiştir.

Melikgazi iklimi bozkır iklimi özelliklerine sahiptir. Burada yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve kar yağışlı geçer. İlçe iklimi yükseltiyeye bağlı olarak yer yer farklılıklar göstermektedir. Yıllık sıcaklık ortalamasının 10,8 derecedir. Kimi aylar sıcaklık ortalamasının sıfır derecenin altına düştüğü de gözlenebilir. Yıllık yağış ortalaması 366,1 mm'dir. Ortalama rüzgar hızınının 1.8 m/sn olduğu ilçede egemen rüzgar yönü yıl içinde 2212 kez esen kuzeybatıdır. Bunu batı ve güney rüzgarları izler. En hızlı rüzgar 45.0 m/sn. hızla esen doğu-güneydoğudur.

Bölge Antik çağda orman bakımından zengindir. Eskiden Erciyes çevresinin ormanlık olduğu ve keresteciliğin önemliliği belirtilmektedir. Bugün ise Erciyes'in büyük bir kısmı steplerle kaplıdır. Bölge günümüzde orman örtüsü bakımından oldukça fakir ilçelerden biridir. Hisarcık Kasabası, Tekir Yaylasında ve civarında yaylaklar olup, bu yerler Tarım İl Müdürlüğü tarafından göçerlere verilmektedir. Ayrıca Yeşilyurt, Bağpınar, Özlüce, Kayabağ, Subaşı, K.Bürüngüz köyleri ile Ağırnas, Mimarşinan, Turan ve Gesi Kasabalarında mera bulunmakta ve bu yerler köylünün hayvanlarının otlamasına ancak yetmektedir.

İDARİ YAPI

İlçeye bağlı 8 belediye, 3 köy 1 bucak ve merkezde 56 mahalle vardır. 7 Kasabada ise toplam 21 mahalle bulunmaktadır. Yerleşim yerlerinde "Toplu Yerleşim Tipi" egemen olup, Orta Anadolu'nun karakteristik yerleşim özelliklerini göstermektedir. Melikgazi ilçesi Devlet yönetiminin halkla

olan ilişkilerinde de önemli bir yer işgal etmektedir. Erciyes Üniversitesi, 59.Er Eğitim Tümen Komutanlığı, Hava İkmal Bakım Merkezi ve diğer kurum ve kuruluşları ile yoğun bir organizasyon göze çarpmaktadır.

Köy ve kasabalardan ilçe merkezine iş için göçler olmaktadır.

EKONOMİK YAPI

İlçe bir sanayi ve ticaret merkezidir. İlçe ekonomisinin ağırlığı tarım sektöründe olup, geçimin özellikle çiftçilik, meyvecilik bağcılık ve hayvancılıkla sağlamaktadır. Arazi yapısı ve iklim özellikleri tarımsal üretim verimliliğini önemli ölçüde etkilemektedir. Üretim büyük ölçüde doğa koşullarına bağlı olmakla birlikte modern teknolojinin imkanlarından da yararlanılmaktadır. Tarım ve hayvancılıkta aile tipi küçük işletmeler egemendir. Bu işletmeler genellikle tarım ve hayvancılığı birlikte yapmaktadır.

İlçede hacim ve kalite itibarıyla en fazla gelişmiş bulunan sanayi sektörleri; tekstil, gıda, madeni eşya, soba, makine, tarım araç ve gereçleri ve yem sanayidir. Tam anlamıyla küçük, orta ve ağır sanayi kurulmuş olup, kapsamlı organize sanayi bölgesi faaliyete geçmiştir. İnşaat sektörü yıllara göre çok büyük bir artış göstermiştir. Birçok resmi ve özel kuruluşlar da bu sahada büyük yatırımlar yapmaktadır. Pastırma ve sucuk başlıca ihrac maddesi olup, başta İstanbul ve Ankara olmak üzere komşu vilayetlere gönderilmektedir. Ayrıca deri ve yapağı Türkiye'nin dört bir yanına tevzi edilmektedir. Diğer vilayetlere ihrac edilen mallar şunlardır: mobilya, halı, canlı hayvan, yün ve yapağı, ham deri, sucuk, pastırma şeker, un, manifatura, süt makinesi, dikiş makinesi, oto yedek parçası, bisküvi, kavafiye, şekerleme v.s. İthal edilen mallar ise: çimento, demir, kereste, külçe bakır, alüminyum, züccaciye, beyaz eşya vb.dir. Türkiye'deki mevcut bankaların hemen hepsinin şubeleri ilçede mevcuttur. Bu bankalar daha çok sanayi işletmelerinin kredi ihtiyaçlarını karşılamak, her türlü sanayi teşebbüslerine iştirak etmek, bunların mali işlerini tedvir gibi hizmetlerde bulunmaktadır.

Kayseri Organize Sanayi Bölgesi Melikgazi ilçesi sınırları içerisindedir. Yatırımların yoğunlaştığı alanlar tekstil, metal eşya, gıda, kimya, mobilya, kanepeler, makine ve

diğer sanayi alanlarıdır. Ayrıca ilçede bir de Mimarşinan Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. Çevre il, ilçe ve köylerden gelen vatandaşlar alışverişlerini ilçeden yapmaktadırlar. Bu da ticaret hacminin artmasını sağlamaktadır. İlçenin en fazla ticari ilişkide bulunduğu iller Nevşehir, Niğde, Kırşehir, Yozgat ve Sivas'tır. Bu illere büyük ölçüde mamul ve yarı mamul endüstri ürünleri ile ilçe dışından gelen tüccarın pazarlamasını yaptığı malları satmaktadır.

Kum, çakıl, taşocakları, Erciyes Dağının ilçede oluşu ve tarihi turistik yerlerin gezilmesi nedeniyle elde edilen turizm gelirleri diğer gelir kaynaklarını oluşturmaktadır.

SOSYAL YAPI

İlçede eğitim tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Anadolu Selçuklularını devrinde açılan medreseler ilk örgün eğitim kurumlarıdır. Bu kültür ocakları Osmanlılar döneminde de varlıklarını sürdürmüşlerdir. Cumhuriyet döneminde ise Ulu Önder Atatürk'ün liderliğinde başlatılan Millî Eğitim çalışmaları hızlı bir şekilde gelişme ile bugünkü düzeye ulaşmıştır.

Halkın büyük çoğunluğu işçi, memur, sanatkar ve ticaretle uğraşanlar teşkil eder. Halk çalışmayı, tasarrufu ve çok para kazanmayı ibadet sayacak kadar benimseyen bir inancıya sahiptir. Halkın zengin ve orta halli yaşayan kesimi ziyet eşyasına düşkündür. Toplum hayatında geleneklere bağlılık ve dini inanışlara saygı her sahada kendini gösterir. İlçe halkı toplum kurallarına uyan, genel olarak yönetimine yardımcı ve saygılıdır. Yönetimle halk arasında yakınlık ve ahenk mevcuttur.

KENTSEL SİT ALANI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun-Germir	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 24.12.1993-1643		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Melikgazi ilçesi Aydınlar köyünde yer alan kentsel sit alanı yamaç üzerinde değişik dönemlerde inşaa edilmiş birçok ev, cami, seten, namazgah vb. yapı kalıntılarından oluşmaktadır

DOĞAL SİT ALANI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun-Germir	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 24.12.1993-1643		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Melikgazi ilçesi Aydınlar mahallesinde yer alan doğal sit alanı vadi içerisinde yer alan dere ve çevresindeki alanı kapsamaktadır. Yamaç boyunca sığınaklar yer almaktadır.

DALMATEPE TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Ağırnas Kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 01.10.2004-54		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri ili, Melikgazi ilçesi, Ağırnas Kasabası, Dalma tepe mevkiinde bulunan tümülüsün çapı yaklaşık 40 m.dir. Kayseri - Sivas Karayolunun yaklaşık 250 m. güneyinde yer alan tümülüs, kaçak kazılar sonucu tahrip olmuştur. Tepe noktasında açılan derin kaçak kazı çukurunun, tümülüsün iri moloz taş örgü mezar odasına ulaştığı anlaşılmaktadır.

HÖYÜK MEVKİ TÜMÜLÜSLERİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Mimarsinan Kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Höyük mevkii		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 30.04.2004-3565		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri ili, Melikgazi ilçesi, Mimarsinan kasabası, höyük mevkiinde bulunan tümülüsün çapı yaklaşık 30 m. dir. Mezar odasına ait olduğu tahmin edilen düzgün olmayan iri kesme taşlar, kaçak kazılar sonucu tümülüs üzerinde dağılmış durumdadır. 300 m. güneyinde bulunan diğer tümülüsün çapı yaklaşık 25 m.dir. üzerinde çok sayıda kaçak kazı çukuru bulunmaktadır. Kuzeyindeki kaçak kazı çukuruyla mezar odasına ulaşılmıştır.

KABAKAYA TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	6
Köy		Ada	522
Mahalle		Parsel	1
Mevkii	Kabakaya Mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 29.03.2001-2765		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kabakaya mevkinde bulunan tümülüs yaklaşık 15 - 20 m. Çapında 3 m. yüksekliğinde yığma taş ve topraktan oluşmaktadır. Üzerinde kaçak kazı çukurları bulunup oldukça tahrip edilmiştir. Tepe noktasından açılan yaklaşık 7 m. Çapında, 2 m.derinliğindeki kaçak kazı çukurundan mezar odasının, düzgün dikdörtgen kesilmiş 30 x 70 cm.ebatlarında taşlardan, harç kullanılmadan örülmüş olduğu tespit edilmiştir.

NEKROPOL ALANI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Mimarsinan Kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 26.03.2004-3535		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri İli; Melikgazi ilçesi, Mimarsinan kasabasında bulunan nekropol alanı, vadi boyunca uzanan tüf kayalarına oyulmuş mezarlardan oluşmaktadır. Mezarların çoğunun girişi toprakla dolmuştur. Güney doğudaki mezar yuvarlak planlı tonozlu olup cephesi traşlanmıştır.

KÜÇÜKBÜRÜNGÜZ KAYA YERL.KAYA KİLİSELERİ VE GÜVERCİNLİK

İlçesi	Melikgazi	Pafta	2
Köy		Ada	
Mahalle	Küçükbürüngüz köyü	Parsel	1,2,3,14,15
Mevkii	İnlerönü mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 02.08.2002-3110		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri İli; Melikgazi ilçesi, K.Bürüngüz köyü yerleşim alanının güneyindeki melis (İnlerönü) mevkiinde bulunan kaya oyma mekanlar ve iki kaya kilisesinin girişi güneybatıya bakmaktadır. Kayalığın güneyinde yer alan kaya kilisesi iki katlı, haç planlı ve kubbelidir. Duvarlarında tavanında çatlaklar olup süsleme bulunmamaktadır. Kilise girişinin hemen önündeki kayalık zeminde üç metre uzunluğunda ve 50 cm. genişliğinde bir mezar tespit edilmiştir. Kuzeydeki kilise oldukça tahrip olmuş durumdadır. Kayalığa oyulmuş küçük güvercinliklerin yanısıra kayalığın güneydoğu ucunda beş büyük güvercinlik bulunmaktadır.

KAYA YERLEŞİMİ VE KAYA KİLİSELERİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Ağırnas	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Akbin deresi mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK-08.11.2001-2911		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kiliselere ve kaya oyma mekanlar genellikle iki-üç katlı olup, kornişli dikdörtgen alınlıklı ve kemerli bir giriş kapısına sahiptir. Odaların duvarlarında küçük nişler, tabanlarında ise yaklaşık 70 cm çapında oyuklar bulunmaktadır. Bu oyuklardan alttaki mahzen görülebilmektedir. Hemen hemen her kaya kilisesinin duvarında küçük nişler ve büyük boyutta derin kemerli nişler yer almakta ayrıca tabanda gömü çukurları bulunmaktadır. Duvardaki fresklerin çoğu tahrip olmuştur. Yerleşimin giriş kısımlarında Roma dönemine ait seramik parçaları tespit edilmiştir.

TURAN KAYA YERLEŞİMİ VE KAYA KİLİSELERİ

Tanımı

Turan Kasabasının kuzeydoğusunda bulunan kaya yerleşimi ve kaya kiliseleri, eski köy yerleşimi kalıntıları ile içiçedir. Kaya oyma mekanları ve kaya kiliselerinin tavanında havalandırma boşlukları zeminlerinde yiyecek deposu olarak kullanılan yuvarlak çukurlar bulunmaktadır. Kaya kiliselerinin duvarlarında nişler vardır. Ancak fresk izine rastlanmamıştır. Kaya oyma mekanlarda ve eski köy yerleşimi kalıntıları arasında tespit edilen seramiklerin Roma Dönemine ait olduğu düşünülmektedir.

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Adatepe mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 27.09.2002-3152		
Bugünkü Kullanımı			

KAYA KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Turan kasabası	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 27.09.2002-3152		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Turan Kaya yerleşimi ve Kaya kiliselerinin yaklaşık 1 km. kuzeydoğusunda, Ağırnas Kaya yerleşiminin güneyinde tespit edilen kaya kilisesinin girişi kemerli olup kemerin sağ ve sol tarafında nişler bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı kilisenin giriş kısmında ve yakın çevresinde mezarlar bulunmaktadır.

**KAYABAĞ KÖYÜ KAYA YER. KAYA KL. VE
YAMAÇ YERLEŞİMİ**

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Kayabağ köyü	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 30.09.2004-32		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayabağ köyünün yaklaşık 2 km. batısında bulunan kaya yerleşim ve kaya kiliseleri, vadi boyunca uzanmaktadır. Kaya yerleşimi, içerisinde havalandırma boşlukları ve yer yer çok katlı birbirine geçişli kaya oyma mekanlardan oluşmaktadır. Duvarlarda nişler, tabanda depo olarak kullanıldığı tahmin edilen yuvarlak çukurlar bulunmaktadır. Yerleşimin doğusunda bulunan ve taş basamaklarla ulaşılan tepe muhtemelen garnizon olarak kullanılmıştır. Kaya kiliseleri içerisinde ve yakın çevresinde mezarlar bulunmaktadır. Yüzeyde Ortaçağa ait seramik parçaları tespit edilmiştir.

YER ALTI ŞEHİRİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Ağırnas kas.	Ada	
Mahalle	Mustafa Bey mah.	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 03.05.2006-197		
Bugünkü Kullanımı	Ziyarete Açık		

Tanımı

Mustafa Bey mahallesi'nin hemen hemen hepsini kapsayan yer altı şehri, kasaba merkezindeki evlerin altında hayvan barınağı ve depo olarak kullanılan, uzun koridorlarla birbirine bağlanan ancak mülkiyet sorunu nedeniyle geçişleri taşla örülmüş olan galerilerden oluşmaktadır. Bu galerilerin duvarlarında erzak veya mutfak malzemesi koymaya yarayan nişler, tabanda ocak işlevli yuvarlak çukurlar, havalandırma boşlukları ile girilebilen koridorların duvarlarında kandil koymaya yarayan küçük nişler ve sürgü taşı parçaları tespit edilmiştir.

KAYA KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Gesi	Ada	
Mahalle	Bağpınar köyü	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kaya içerisine oyularak yapılmış haç planlı bir kilisedir. Duvarlarında İncil'den sahneler yer almaktadır. Bakımsız ve çok harap durumdadır. Freskolardan 11-12. yüzyılda yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Güneyden kuzeye doğru eğimli arazi üzerine tuf kaya oyma şeklinde yapılmıştır. Giriş kuzeydedir. Dört kollu haçın orta kısmında kubbesi, doğusunda apsisi bulunmaktadır.

BELAĞASI SİTİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Gesi bucağı	Ada	
Mahalle	Kayabağı köyü	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi bucağına bağlı Kayabağı köyünün 5 km. batısındaki vadide; kaya içi sığınakları, peribacaları, Roma -Bizans devri iskanı, sur kalıntıları ve Bizans devrine ait bir bazilika kalıntısı bulunur. Vadi güney-kuzey doğrultusunda uzanmakta olup içinden Belasi suyu akmaktadır. Vadinin doğu yamacı meyilli olarak Karatepeye doğru yükselir. Batı yamaçta ise sarp ve kayalıklar daha yoğundur. Bazilika kalıntısının 50 metre kuzeyinde kayalar arasında açılan bir delikten yeraltı sığınağına girilmektedir. Yeraltı sığınağının kapak taşı görülmekte olup, aşağı doğru basamaklı bir dehlizle girilir. Daha sonra ilerde odalara rastlanmıştır.

TÜMÜLÜS (III)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Kayabağ köyü/Gesi	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 19.07.1985-1298		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi İlçesi Kayabağ köyü sınırları içerisindeki Tümülüs, yaklaşık 10 m. Çapında, 5m. Yüksekliğinde olan tümülüsün mezar odası taş dolgu kullanılarak gizlenmiştir. Yakın tarihlerde defneciler tarafından kaçak kazı yapılarak tahrip edilmiştir.

TÜMÜLÜS (IV)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Kayabağ köyü/Gesi	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK-19.07.1985-1298		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Yaklaşık 10 m. Yüksekliğinde, 5 m. çapında olan tümülüs yüksek bir tepenin üzerinde yer almaktadır. Yakın tarihlere defineriler tarafından kaçak kazı yapılarak tahrip edilmiştir.

III NO'LU BEŞTEPELER TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	BeşTepeler		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Beştepeler mevkiinde, I nolu tümülüsün 25 m. kuzeyindedir. Takriben 6 m. yükseklikte, 25 m. çapındadır. Üzerinde defineciler tarafından açılmış delikler bulunmaktadır.

IV NO'LU BEŞTEPELER TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	BeşTepeler		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Asri Mezarlığın hemen batısında, Beştepeler Mevkiindeki 3 nolu tümülüsün 20 m. kuzeyinde bulunmaktadır. Takriben 10 m. Yükseklikte, 60 m. çapındadır. Üzerinde defineciler tarafından açılmış kaçak kazı çukurları bulunmaktadır.

V NO'LU BEŞTEPELER TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	BeşTepeler		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Beştepeler Mevkiinde, 4 nolu tümülüsün kuzey batısında bulunmakta olup kuzeyinden Hacılar'a giden asfalt yol geçmektedir. Takriben 10 m. yükseklikte, 40 m çapındadır. Ortaya yakın kısmında mezar yapısı açıktadır. Mezar odası definiciler tarafından tahrip edilmiştir. Mezar odası, kesme taşlarla yapılmış olup, tek odalıdır. İçeride düzgün işlenmiş, dışarıda kaba bırakılmıştır.

YILANLI DAĞ TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Yılanlı dağı mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri şehir merkezinin batısında, Şeker Fabrikasının karşısında, Kayseri-Ankara karayolunun güneyinde bulunan Yılanlıdağ adıyla anılan dağın en yüksek tepesinde yer almaktadır. Adını üzerinde bulunduğu dağdan almıştır. Takriben 50-60 m. yüksekliğinde, 150-200 m. çapındadır. Tümülüs üzerinde araç yolu açılarak tahrip edilmiştir. Konu mahkemeye intikal etmiş olup mahkemesi devam etmektedir.

KIZILTEPE TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Hisarcık	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Kızıltepe bağları		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayserinin güneyinde, Kızıltepe Bağları Mevkiinde aynı adla anılan tepenin, en yüksek noktasında bulunmaktadır. Yaklaşık 20 m. Yüksekliğinde, 50 m. Çapındadır. Yakın tarihlerde defneciler tarafından kaçak kazı yapılarak tahrip edilmiştir.

TÜMÜLÜS (I)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Gesi	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Ağılındölek		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 19.07.1985-1298		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi-Ağırnas köy yolunun 100 m. kadar güneyinde, Gesi'ye 1 km. uzaklıktadır. Takriben 30 m. Çapında, 5 m. yüksekliktedir. Yakın tarihlerde defineciler tarafından kaçak kazı yapılarak tahrip edilmiştir.

I NO'LU BEŞTEPELER TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	BeşTepeler		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Asri Mezarlığı'nın hemen batısında, Beştepeler adıyla anılan mevkidedir. Aynı mevkide birbirine 30 veya 40'ar metre mesafede 4 tümülüs daha vardır. Takriben 10 m. yükseklikte, 100 m. çapında bir alanı kaplayan tümülüste, 1960 yılında Müze Müdürlüğü'nün yaptığı kazıda, mezar odası bulunup açığa çıkartılmıştır. Bugün Arkeoloji Müzesinde teşhir edilen, 4061 envanter numarasında kayıtlı pirinç lahit ile, 4072 envanter numarasında kayıtlı, altın Efes sikkesi burada bulunmuştur. Daha sonra moloz taşlardan oluşan tümülüsün mezar odası dolmuştur.

II NO'LU BEŞTEPELER TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	BeşTepeler		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Beştepeler mevkiinde, I nolu tümülüsün güney doğusunda bulunmaktadır. Takriben 20 m. yükseklikte ve 50 m. çapında olup tepesinde iki odalı bir bağ evi ile bir kuyu vardır.

GÜLTEPE TÜMÜLÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	124
Köy		Ada	78
Mahalle	Gültepe mah.	Parsel	7
Mevkii	Gültepe parkı		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-423		
Bugünkü Kullanımı	Park		

Tanımı

Gültepe parkı içinde ve Arkeoloji Müzesi'nin arkasında bulunan tümülüs; 10 m. yüksekliğinde, 30 m çapındadır. Belediye parkının içinde bulunan bu tümülüsün tam üstünde kamelya mevcuttur. Etrafı çeşitli ağaçlarla yeşillendirilmiştir. Dinlenme amaçlı kullanılmaktadır.

TÜMÜLÜS

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Kayabağ/GESİ	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Avedik mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayabağ Köyü'nün batısındaki Belağasi Deresi'nin doğusunda bulunan Avedik mevkinde yer alır. 40-50 metre Çapında, 8-10 metre yüksekliğindedir.

TÜMÜLÜS II

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Kayabağ/Gesi	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Karatepe		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi'nin güneyinde bulunan Kayabağ Köyü'nün batısında yükselen Karatepe üzerinde yer alır. Çevrenin en yüksek ve iri tümülüsüdür. Defineciler tarafından kaçak kazı yapılarak tahrip edilmiş haldedir.

TÜMÜLÜS

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Turan köyü	Ada	
Mahalle	Gesi	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi-Subaşı Köy yolunun hemen 25 m. kadar güneyinde ve Turan Köyüne 2 km. uzaklıktaki Dökmetepe mevkiinde bulunmaktadır. Tümülüs 20 m. çapında 5 m. yüksekliktedir. Bugün tarım arazisinin içerisinde kalmakla birlikte tahribata açıktır.

TÜMÜLÜS

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Gesi	Parsel	
Mevkii	Karahöyüktepe		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gesi'nin Güney Mahallesi evlerinin doğusunda yükselen tabii kayalık tepe üzerindedir. Kuzeydoğusundan, Gesi'ye doğru uzanan Adilin Deresi geçer .50 m. Çapında, 8-10 metre yüksekliktedir. Büyük oranda tahribata uğramış durumdadır.

MİMARŞINAN ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	2
Köy	Ağırnas	Ada	
Mahalle	Bünyan Cad.	Parsel	763
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Belediye		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.09.1995-1932		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Dikdörtgen bir kütle içinde cephede sivri kemerli bir form oluşturulmuştur. Çeşmenin alınlığında iki kitabe yeri bulunmaktadır. Ağırnas kasabasının meydanında yer almaktadır. 16. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilmiş olan çeşme 1956 yılında onarım görmüştür. Yatay dikdörtgen form şeklinde olan çeşmenin tek kemerli nişini anten sivri kemeri, yanlardaki çeşme duvarına oturmaktadır. Kemer kilit taşının üzerinde sağlı sollu iki oval kartuş yer almaktadır. Soldakinin içinde maşallah ibaresi, sağdakinde ise 1376 tarihi görülmektedir. Çeşme saçığı iç ve dış bükey silmelerle hareketlendirilmiştir. Çeşmenin önünde yalıklar sol tarafa doğru L yapacak şekilde yerleştirilmiştir. Ayna taşı yoktur. Bugün niş duvarındaki taşın üzerinde tek lüle bulunmaktadır. Yapıda düzgün kesme taş kullanılmıştır. Süsleme olarak saçak, kenar ve ayaklar üzerindeki profilli silmelerden sözedilebilir.

SARNIÇ (İŞLİK)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	44
Köy		Ada	196
Mahalle	Baldöktü Mah.	Parsel	22
Mevkii			
Sokak	Tolbaşı Sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 10.07.1998-2287		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Boyuna dikdörtgen planlı (30 x 5 m.) boyutlarında olan sarnıç olması muhtemel bir yapıdır. Üzeri içeriden beşik tonoz dışarıdan düz bir örtüye sahiptir. Malzeme olarak yapıda beton duvarlarının alt kısmında kesme taş üstünde ve örtüde moloz taş kullanılmıştır. Ayrıca yakın zamanda doldurulmuş olan yapı sokak seviyesinden 3 ile 4 metre aşağıda kalmıştır. Doğu ve batısından birer giriş kapısı olup merdivenlerle içeriye ulaşır. Yapının güneyindeki alanlar kazılarak açığa çıkartılmıştır. Kurul kararları doğrultusunda gerekli işlemler yapılacaktır.

KÖPRÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Konaklar (Germir)	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Konaklar girişi		
Sokak			
Mülkiyeti	Belediye		
Tescil Durumu	KKTVKK-06.11.1993-1619		
Bugünkü Kullanımı	Köprü		

Tanımı

Köprü iki kemer gözlü olarak yapılmıştır. Köprü ayaklarında mahmuz yoktur, ayrıca köprünün korkulukları da pek yüksek değildir. Köprü dere yatağından yaklaşık olarak 2 m. yüksektedir. Köprü üzerinde düzgün döşeli taşlar vardır.

MİMAR SİNAN EVİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	3
Köy	Ağırnas kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	806
Mevkii			
Sokak	Bünyan Cad.		
Mülkiyeti	Özel Şahıs		
Tescil Durumu	KKTVKK- 17.09.1996-2089		
Bugünkü Kullanımı	Ziyarete açık		

Tanımı

Ev iki katlı olarak kargir ve kesme taş malzeme ile yapılmıştır. Ev çeşitli tarihlerde yapılan ilavelerle genişletilmiştir. Odalardan birinde 1317 H. tarihli bir şerbetlik bulununmaktadır. Evin üstü sonradan kırma çatı ile kapatılmıştır. Evin zemin kısmından sonra 7 kat aşağıya inen yeraltı şehri bulunur. Evin orta katı 1939, üst katı ise 1951de tamamlanmıştır. Evin altındaki mağaralarda Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı dönemlerinin izleri görülebilmektedir. Ağırnas Belediyesi ve Çekül Vakfı tarafından restorasyonu gerçekleştirilmiştir.

İTTİHAT VE TERAKKİ MEKTEBİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy	Ağırnas kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	1052
Mevkii			
Sokak	Bünyan Cad.		
Mülkiyeti	M.E.B		
Tescil Durumu	KKTVKK- 17.09.1996-2086		
Bugünkü Kullanımı	Belediye binası		

Tanımı

İki katlı kargir taş bir yapıdır. Bünyan Caddesi üzerindeki yapıya doğuya bakan bir yapıyla girilir. Kuzeydeki ana cephe ortasında bulunan, iki kemerli sundurma ile giriş bölümü vurgulanmıştır. Yapı iç sofalı plan tipindedir. Yapıda süsleme yoktur. Cephede gönye çıkmalar gözlenmektedir. Üzeri kırma çatı ile sonradan örtülmüştür.

KONUT

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy	Ağırnas kas.	Ada	
Mahalle	Mustafa Bey Mah.	Parsel	1399
Mevkii			
Sokak	Bakioğlu Cad. No:29		
Mülkiyeti	Mustafa ÖCAL		
Tescil Durumu	KKTVKK- 06.05.2005-194		
Bugünkü Kullanımı	Konut		

Tanımı

İki katlı yapının; zemin katı moloz taş, üst katı ise kesme taştır. Sokağa bakan ön cephesinde; kare ayaklar üzerinde taşınan, dışa doğru çıkmalı, üç sütünlü, kemerli balkonu vardır. Giriş yandaki avludandır. Orjinali düz toprak dam iken, sonradan kırma çatı olarak değiştirilmiş ve biriketle örülmüştür.

KONUT

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Yeşilyurt Mah.	Parsel	1529-1530
Mevkii			
Sokak	Gayri Köprü Sok. No:16/A		
Mülkiyeti	Şahıs		
Tescil Durumu	KKTVKK- 21.12.2006-703		
Bugünkü Kullanımı	Konut		

Tanımı

Gayriköprü ve Çamlıyayla sokaklarının keştiği yerde bulunan yapının; zemin katı moloz taş, ikinci katı kesme taş malzemeyle yapılmış olup L planlıdır. Üst katın bir bölümü balkon olarak düzenlenmiş ve ahşap sütunlarla taşınır. Çamlıyayla sokağına bakan cephesinde pencere üzerinde kitabesi bulunur. Zemin katta pencereler, kareye yakın dikdörtgen biçimli, demir parmaklıklıdır. Üst kattaki pencereler ise dikdörgendir. Yapının üst örtü sistemi düz toprak damdır.

ZEYNEL ABİDİN TÜRBEDAR EVİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	27
Köy		Ada	246
Mahalle		Parsel	6
Mevkii	Hallaçoğlu Mah.(Kağrı Pazarı)		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 06.11.1998-2368		
Bugünkü Kullanımı	Turizm Danışma Bürosu		

Tanımı

Kesme taştan yapılmış iki katlıdır. Orjinal ana giriş kapısı güneydedir. Fakat bugün ikinci kata açılan merdiven altında kalmaktadır. Alt kat giriş kapısı olarak kullanılan kapı, doğu tarafdır. Alt katta her cephede birer pencere yer alır. İkinci kata, doğu tarafında yer alan pencere ile çıkılmaktadır. Girişi güneydedir.

ERMENİ KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	10
Köy	Germir köyü	Ada	
Mahalle	Aşağı mah	Parsel	1484
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 06.11.1993-1619		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Genişçe bir düzlüğe inşa edilmiş kilisenin iç taşıyıcı unsurları tamamen yıkılmış, beden duvarları da kısmen yıkılmıştır. Narteksi iki katlıdır. Düzgün kesme taş ile yapılmış kilisenin duvarlarında yer yer mavi mor boyalı çiçek bezemeleri gözük-mektedir. Yapı içten içe 23.15 x 17.50 metre ölçülerindedir. Narteksin batısında kiliseye ait olduğu söylenen okul bugün yıkılmış durumdadır. Yapının günümüze ulaşan bölümlerinde, kalın sıva üzerinde geometrik ve bitkisel bezemeler görü-lür. Bu bezemelerde mavi renk çoğunlukta olup, sarı ve yeşil renklere de rastlanır.

AŞAĞI MAHALLE CAMİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	10
Köy	Germir köyü	Ada	
Mahalle	Aşağı mah	Parsel	1282
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Köy Tüzel Kişiliği		
Tescil Durumu	KKTVKK-06.11.1993-1619		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Cami; güney - kuzey doğrultuda, dikdörtgen planlıdır. Caminin kuzey cephesinde bir son cemaat yeri vardır. Burası betonarme örtülüdür. Camiye sivri kemerli bir kapıdan girilir. Kemerin üzerinde bir kitabe panelinin boşluğu varsa da kitabe mevcut değildir. Caminin mihrabında, taş işçiliği yoğun olarak görülür.

RUM KİLİSESİ II

İlçesi	Melikgazi	Pafta	10
Köy	Germir köyü	Ada	
Mahalle	Aşağı mah	Parsel	1344
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 06.11.1993-1619		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

İçten içe 19.60 x 13.40 m. ölçüsündeki kilise; boyuna düzenli, üçlü nefli ve nartexli yapılmıştır. Kilisenin apsisleri, ana kayanın içerisine oyulmuştur. Güneydoğu apsisinden açılan bir kapı ile anakaya içine oyulmuş bir odaya girilir. Sahınlar birbirinden ayaklar ve kemerlerle ayrılmakta olup, doğu batı doğrultusunda sivri beşik tonozla örtülmüştür. Ana nef merkezde bir kubbe ile kapatılmıştır.

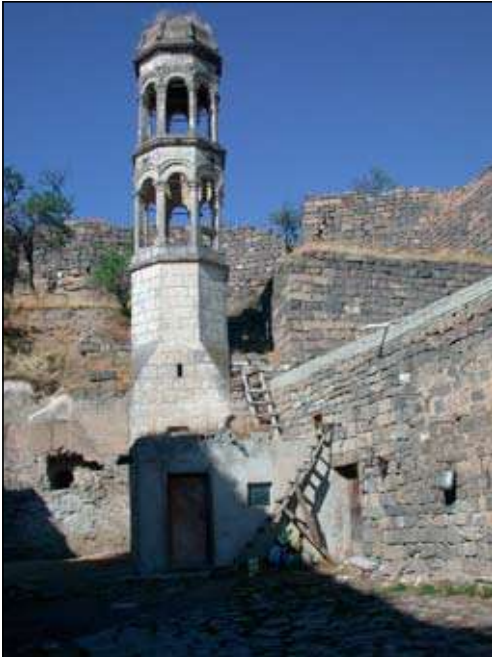

KİLİSE I

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Germir köyü	Ada	
Mahalle	Yukarı mah	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 04.11.1993-1619		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kilise; Germir'deki kiliselerin en büyüğüdür. Tamamen kesme taştan inşa edilmiştir. Kullanılan taş malzeme sert volkanik taştır. Kilise köyün batısındadır. Buraya hafif meyilli bir yoldan geçilerek ulaşılır. Yolun solunda kilise vardır. Kilise doğu - batı doğrultuda inşa edilmiştir. Kilisenin kuzey batısındaki çan kulesi ve yüksek kasnaklı kubbesi dikkat çekiçidir. Yapı dıştan dışa 28.80 x 17.80 metre ölçülerindedir. Giriş kapısı dikdörtgen biçimlidir ve geniş taş sövelerle sınırlandırılmıştır. Kesin tarihi bilinmemekle birlikte, seyyahlardan öğrenildiği kadarıyla 1837 yılında inşa edildiği düşünülmektedir.

KİLİSE

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy	Ağırnas Köyü	Ada	
Mahalle		Parsel	1208
Mevkii	Köy içi		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.07.1999-2465		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Doğu - batı yönünde uzanan kilise, dikdörtgen planlıdır. Üzeri beşik çatılı olup, sal taşlarla ve toprakla kaplıdır. Kilisenin dört duvarında, toplam 13 adet pencere vardır. Kilise sütunlarla üç nef ayrılmıştır. Orta nef yan neflerden daha geniş tutulmuştur. Orta mekanın üzeri kubbelidir. Kilisenin doğusunda, ortada büyük olmak üzere her nefin ucunda birer apsis yer alır. Apsislerin üzeri yarım kubbe ile örtülüdür. Binanın içerisi tamamen sıva ile kaplıdır. Ancak sıvalar bu gün tamamen dökülmüştür. Kitabesi söküldüğünden kesin yapım tarihi bilinmemektedir.

MELİK ASLAN CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	9
Köy	Yeşilyurt köyü	Ada	
Mahalle		Parsel	1560
Mevkii			
Sokak	No:225		
Mülkiyeti	Köy tüzel kişiliği		
Tescil Durumu	KKTVKK-04.03.1988-138		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Kare planlı merkezi tek kubbeli bir yapıdır. Caminin dış cephesinde dört adet kemerli penceresi bulunmaktadır.Yapının kuzey ve güney duvarlarında ise ikişer adet küçük pencere yer almaktadır. Yapının sonradan eklenen son cemaat yeri de kesma taşlardan yapılmıştır. Caminin onbeşinci yüzyılda Dulkadiroğulları tarafından Melik Arslan Bey tarafından yaptırıldığı bilinmektedir.

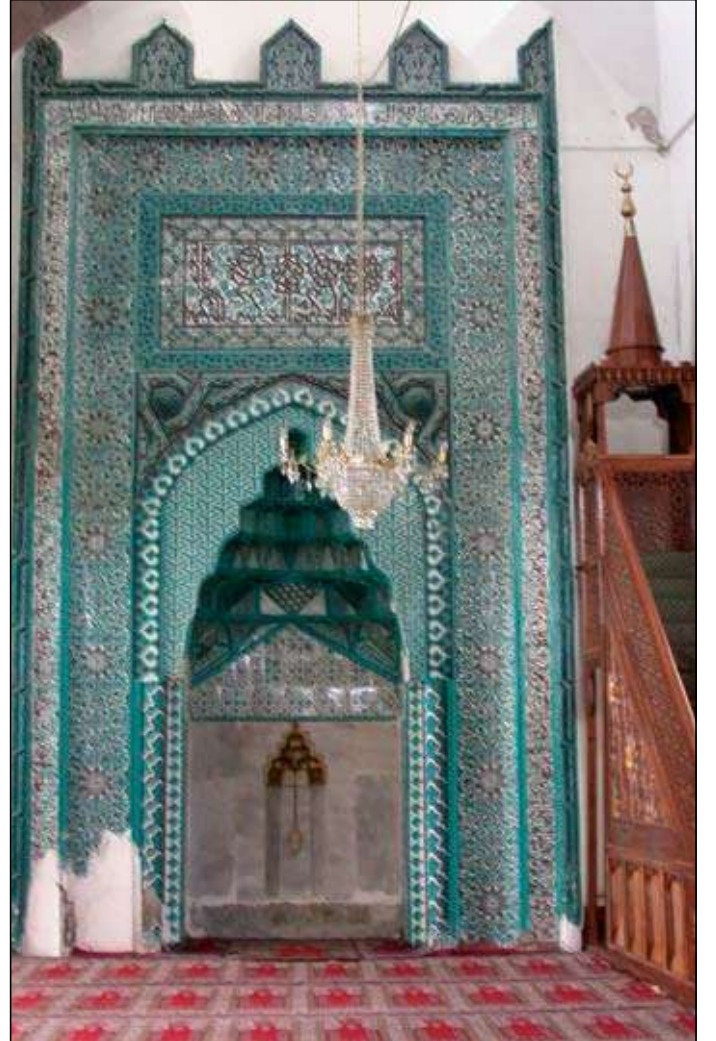
GÜLÜK CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	72
Köy		Ada	281
Mahalle	Gülük mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Gülük Cad		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Düzensiz olmayan dikdörtgen plana sahip olan yapı, doğu bölümünde cami, batı bölümünde medreseden oluşmaktadır. Yapının hemen kuzeyinde Kölük Şemseddin tarafından yaptırılan hamam ile birlikte külliye teşkil eder. Cami ve medresenin taş kapıları birbirinden ayrı olarak kuzey cephelelerinde yapılmıştır. Cami derinlemesine yönelen bir plana sahiptir. Mihrap önü kubbesi ve duvarındaki küçük bir açıklıktan oluşan iç avlu şemasını korumuştur. Caminin kuzeydoğu köşesinde taş kapısı beden duvarından dışa taşar. Caminin beden duvarlarında kesme taş kullanılmıştır. Mihrabı süsleyen çiniler Selçuklu çini sanatının en güzel örneklerinden sayılmaktadır. Caminin kuzeydoğu taş kapısı üzerinde dikdörtgen şeklindeki taş kitabe Selçuklu sülüsü ile yazılmış onarım kitabesi, 1210-1211 yıllarına tarihlenmiştir. Caminin kuzey kapısı üzerindeki rozetle sınırlandırılmış dikdörtgen kitabede 1325 onarım tarihi okunmaktadır.

ORTA CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	18-19
Köy		Ada	
Mahalle	Gesi mah	Parsel	2640
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Gesi bucağının güney mahallesinde dar bir sokak içerisinde. Yapı kesme taşlardan yapılmış olup kare planlıdır. Önünde küçük bir avlusu vardır. Caminin minaresi sol ön köşede ve merdivenle çıkılmaktadır. Camiye avluya bakan kuzey duvarındaki, üzeri yuvarlak kemerli bir kapıdan girilmektedir. Kare planlı yapının üzeri, tek kubbe ile örtülmüş olup bu kubbeyi beden duvarlarından yükselen dört adet kemer desteklemektedir. Yağlı boya ile kapatılmış mihrabın yanlarında dekoratif mahiyette çıkıntılar görülür. Caminin minberi taşandır.

YUKARI MAHALLE CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Aydınlar(Tavlusun)	Parsel	934
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel MÜD.		
Tescil Durumu	KKTVKK-05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Kesme taştan yapılmış dikdörtgen planlı bir camidir. Tek kubbeli yapının kubbe kasnağı sekizgen olup köşelerde ayaklı tonazlar mevcuttur. Ayrıca kasnakta yarım daire kemerli pencereler vardır, güney cephe duvarında niş şeklinde bir mihrap bulunur. Kubbeli mekandaki boyalı süslemeler kireç boya ile yer yer kapatılmıştır. Dış cephe duvarı kesme taştandır. Su basman kısmında ise düzenli olmayan küçük taşlar kullanılmıştır.

NAMAZGAH

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Aydınlar(Tavlusun)	Parsel	260
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel MÜD.		
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı	Namazgah		

Tanımı

Tavlusun köyünde orta mahallede yaklaşık 10x15 metre-karelik alana sahiptir. Namazgah doğusundaki yolla aynı seviyededir. Güneybatı köşesinde ezanlığı bulunur. Güney duvarı içinde sembolik bir mihrap bulunur. Kuzeydeki namazgah girişinde önde kuyu ve büyükçe bir yalak vardır.

FATİH (İÇ KALE) CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	13
Köy		Ada	308
Mahalle	Cumhuriyet	Parsel	5
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Cami; kare planlı, tek kubbeli, tek mekanlıdır. Yapı malzemesi kesme taştır. Dört ayak üzerine oturan kubbeyi sivri kemerler taşımaktadır. Kubbeye geçiş Türk üçgenleriyle sağlanmaktadır. Batı yönden olan giriş basık kemerli bir kapıyla sağlanır. Caminin mihrabı mermerden olup bitkisel bezeme görülmektedir. Minber'de mermerden yapılmıştır Caminin kuzey duvarı kale duvarıyla bitişiktir.

YANIKOĞLU CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	36
Köy		Ada	1595
Mahalle	Yanıkoğlu Mah.	Parsel	4
Mevkii			
Sokak	Alaca sok.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Dikdörtgen planlı cami, ahşap sütuna oturan ahşap kirişlerle örtülmüş mihraba dik üç sahanlı plana sahiptir. Son cemaat yeri ahşap direklerle taşınan düz tavanlı bir mekandır. Caminin çatısı kiremitle kaplıdır. Mihrap orijinalliğini korur. Köşedeki mimber ve vaaz kürsüsü mermerden basit olarak yapılmıştır. Mihrap kesme taştan yapılmış, silme pervazlı sivri kemerli nişi olan yapıdır. Caminin minaresi kuzeydoğu köşede yer almaktadır. Kapısı dikdörtgen formlu lentoludur. Büyük oranda yenileme gören caminin orjinal yapısı bozulmamıştır. Orjinal ahşap direkler mevcuttur. Yapı 1748 yılında Serdar Yanıkoğlu Ömer Ağa tarafından tamir ettirilmiştir.

YUKARI MAHALLE CAMİİ II

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun (Aydınlar)	Ada	
Mahalle	Yukarı mah.	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	KKTVKK-05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Kitabesi olmayan cami doğu ve batı olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Camiye güneydeki kapıdan girilmektedir. Caminin üzerine 1909 yılında okul yapılmıştır. Esas cami kuzey güney doğrultuda, dikdörtgen bir plana sahiptir. Caminin mimber ve mihrabı tamamen yenilenmiştir. İki şerefeli cami minaresi güney batı köşededir. Minare şerefesi konsoller üzerine oturmaktadır. İkinci şerefe tek kademeli konsolden oluşmaktadır. Alemi ise taştır. Yapının, Tavlusunlu Halil Paşa tarafından yaptırıldığı rivayet edilir. Yapı düzgün kesme taşlardan yapılmıştır.

ŞİH (ŞEYH) CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	17
Köy		Ada	253
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	15
Mevkii			
Sokak	Tennuri Sok.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Kare planlı bir yapıdır. Altı gözlü son cemaat bölümü yer alır. Harim bölümüne girişi temin eden kapının etrafı basit bir kornişle çevrilidir. Basık kemerli mermer ve siyah taştan derzleri birbirine geçmelidir. Kapının sağında ve solunda birer düz lentolu pencere ve basit mermer mihrabı kornişli olup içinde dilimli niş vardır. Basit tahta minberlidir. Minaresi kesme gri taştan yapılmış sekiz köşeli şerefenin alt kısmı silindir. Üstü ise 16 köşelidir.

İSA KÜMBET CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	73
Köy		Ada	278
Mahalle	Tahir Ağa	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Göllü		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Duvarlarında kesme ve moloz taş kullanılmıştır. Esas harim bölümü üzerinde kubbe vardır. Dam üzerinde taştan dört direkli bir kulecik vardır. Yapının beden duvarlarında pencereler bulunur. Cami Tahirağa mahallesinde bulunmaktadır. Kuzey güney doğrultulu cami dikdörtgen planlıdır. Kuzeyinde ahşap örtülü dikdörtgen planlı son cemaat yeri bulunmaktadır. Mihrabı köşeli dört sıralı basit mukarnalıdır. Etrafı silmelerle çevrelendirilmiştir. Mescid kapısı üzerinde yer alan tek satırlı mermer kitabe üzerinde 1564 tarihi görülür.

LALE (LALA MUSLİHİDDİN) CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	257
Mahalle	Lalapaşa Mah.	Parsel	13
Mevkii			
Sokak	lale Sok.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Lalapaşa mahallesinde bulunan caminin, dış duvarları gayri muntazam büyüklükte kesme taş kaplama, üstü taş damdır. Yanlarda ve alt bölümde yer alan pencereleri; düz lentolu, üst kısımlarda ise basit kemerlidir. Yapıda 52 adet fil ayağı mevcuttur. Mihrabı; tahta kaplı, basit kemerli, minberi cevizden, oyma üzerine kabartma ayetler yazılı olup geometrik işlemler bulunmaktadır. Batı kapısı üzerinde dikdörtgen mermerden yapılmış kitabede, Kuran-ı Kerimden alınmış ayet ve 1319 tarihi görülmektedir.

HUNAT CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	38
Köy		Ada	247
Mahalle	Gavremzede mah.	Parsel	36
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Hunat mahallesinde bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı olup, duvarlar gri kesme taşlarla kaplıdır. Üstü örtü taş döşeme ile örtülüdür. Doğu batı ve kuzeyinde üç kapısı bulunan caminin, doğudaki kapısı basık kemerli ve sarkıtlıdır. Batıdaki kapısı ayrıntılı bir işçiliğe sahip olup taşları kabartmalı, basık kemerlidir. Yapının taç kapılarında, mihrabında ve mimberinde döneminin özelliklerini yansıtan geometrik, bitkisel ve yazı kompozisyonlarından oluşan süslemeler görülmektedir. Cami dışta güneydoğu ve kuzeydoğu köşelerde doğu ve kuzey cephede kare, güneybatı köşede ve batı cephede çokgen kulelere sahiptir. Batıdaki taç kapı üzerinde bulunan kitabeden, yapının 1238 yılında Aleaddin Keykubat'ın eşi Mahperi Hatun tarafından yaptırılmış olduğu yazılıdır.

HAN CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	44
Köy		Ada	132
Mahalle	Baldöktü mah	Parsel	67
Mevkii			
Sokak	Talas cad.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Talas yolu, Seyyid Burhaneddin bulvarı üzerinde bulunan Han Camii, 13 yüzyılda Selçuklular döneminde inşa edilmiştir. Dış sur kalıntılarına bitişik olan yapı, aslında han olarak inşa edilmiş, tarihi bilinmeyen bir dönemde cami olarak kullanılmaya başlanmıştır. Dikdörtgen planlı, beş sahnı avlusuz olan hanın sahnaları yedi bölümdür. Her sahnın dikdörtgen şeklinde iki ayak üzerinde oturmaktadır. Caminin kiblesindeki dört ve yanlardaki iki penceresi sonradan açılmıştır. Binanın iç ve dış yontulmuş kesme taşlar ile kaplıdır. Mihrapta mermer üzerinde celî sülüsle yazılmış, hicri 1373 tarihli kitabesi vardır. Bu kitabe sonradan eklenmiştir. Minare yakın zamanda kuzey batı cephesinde kesme taştan inşa edilmiştir. 1960-64 yıllarında restorasyon görmüştür. Yakın zamanda ise izolasyon amaçlı yenilenmeler yapılmıştır.

ULU CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy		Ada	1510
Mahalle	Cami kebir mah.	Parsel	8
Mevkii			
Sokak	Ulu Sokak		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Şehir merkezinde olup, Kapalı Çarşının bitişiğinde yer almaktadır. Sultan Cami olarak da bilinen yapı, 1135 tarihinde Danişmend Hükümdarı Melik Mehmed Gazi tarafından yaptırılmıştır. Kuzeye açılan kapısında onarım kitabesi görülür. Melik Mehmed Gazi'nin yiğeni Yağbasanoğlu Muzaffereddin Mahmud tarafından 1206 yılında onarılmıştır. Cami 1716 yılında yaşanan büyük depremde zarar görmüştür. 1723'de Kayserili Hacı Halil efendi tarafından onarılmıştır. Yapı 30x50 metre ölçülerinde dikdörtgen planlı olup, oldukça sadedir. Yapıda Roma dönemi devşirme malzemeleri de kullanılmıştır. Camide ayaklar ve sütunlar kemerlerle birbirine bağlanmış, ibadet eksenine paraleldir. Minarenin şerefesinden sonraki bölüm sonradan yapılmış olup, minare ile uyum sağlamaz.

ULU CAMİİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy		Ada	1510
Mahalle	Cami kebir mah.	Parsel	8
Mevkii			
Sokak	Ulu Sokak		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Çeşme; Ulu Cami'nin doğu kapısı yanında, Vezir Han'ının güneybatı duvarına bitişik olarak yapılmıştır. Önüne revak ilave edilmiştir. Cephesi, sütunlar üzerine geniş yuvarlak kemerlidir. Kemerler üzerinde iki sıra taş örgü bulunmaktadır. Örgünün yukarısında bir hat halinde korniş uzanmaktadır. Revak üzeri sonradan saçla kaplanmıştır. Çeşmenin kemer alınlıklarında sütunların üzerine denk gelen kısımda üç adet onarım kitabesi yer almaktadır. 1784, 1868 ve 1906 tarihleri bu kitabelerden okunmaktadır. Onarım kitabelerine bakarak çeşmenin 17. yüzyılın başlarında yapıldığı söylenebilir.

YANARTAŞ RUM KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	14
Köy	Kayabağ köyü	Ada	
Mahalle	Gesi	Parsel	20-89
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kesme taştan inşa edilmiş, dikdörtgen planlı, merkezi tek kubbeli bir kilisedir. Bina batı-doğu doğrultusunda uzanır. Giriş kısmı batıdadır. Yuvarlak kemerlerle birbirine bağlanan 6 kolonla birbirine bağlanan nartex kısmından sonra içeri girilir. Ön cephe üçgen alınlıklıdır. İçte altı büyük sütun ve bunların dördü üzerinde yükselen merkezi kubbe yer alır. Kubbenin üzeri yıkılmıştır. Pandantiflerde ve köşe tropmlarında incil-den sahneler görülür. Apsis yarım kubbe ile örtülüdür. Yapı Ondokuzuncu yüzyılın ortalarında yapılmıştır.

AHİ EVRAN TEKKESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	45
Köy		Ada	63
Mahalle	Mükremin mah.	Parsel	17
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Mehmet Kanmaz		
Tescil Durumu	GMEAYK- 10.12.1988-317		
Bugünkü Kullanımı	Özel Müze		

Tanımı

Ortada merkezi bir kubbe, buna bağlı eyvanlar ve köşelerde yer alan odalardan ibarettir. Bu odalardan kuzey doğu köşede yer alan ayakta olup diğerleri yıkıktır. Küçük odaların üzeri tonozla örtülüdür. Moloz ve kesme taştan yapılmış olan tekkenin, merkezi kubbesi yıkılmıştır. Yapı bugün harap durumdadır. Yapı yakın dönemde yeniden inşa edilmiştir. Günümüzde Esnaf ve Sanatkarlar Odası'nın müzesi olarak kullanılmaktadır. Özel müze sıfatını taşımaktadır.

SURP İSTEPANOS KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	15
Köy	Gesi	Ada	
Mahalle	Efkere (Bahçeli)	Parsel	1819
Mevkii	Köy içi mevki		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Bahçeli mahallesinde yer alan kilisenin 1800'lü yıllarda inşa edildiği bilinmektedir. Beden duvarları büyük ölçüde sağlamdır. Yapının kitabesi sökülmüştür. Kilise doğu batı doğrultusunda serbest haç planlıdır. Haçın merkez kısmı kubbe ile örtülmüştür. Bu kubbe günümüze ulaşmamıştır. Kubbe pandantiflerinde incil yazarlarının resimleri yapılmıştır. Giriş batı cepheden sağlanmaktadır. Yapının dış batı cephesinde yüksek kabartma taş süslemeler vardır. Ön cephesi üçgen alınlıklıdır. Üçgen alınlığın ortasında yonca yaprağı şeklinde pencere yer almaktadır.

ERMENİ KİLİSESİ(ASTVATZADZİN)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	254
Mahalle	Cumhuriyet mah	Parsel	4
Mevkii			
Sokak	Yoğunburç cad		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.04.1980-2125		
Bugünkü Kullanımı	Spor salonu		

Tanımı

Kiçikapıda yer alan kilisenin kitabesi mevcut değildir. 1830-1875 tarihlerinde ilave ve onarım görmüştür. Günümüzde spor kompleksi olarak kullanılmaktadır. Doğu batı doğrultulu üç nefli bazilika, orta nef yan neften sütunlarla ayrılmıştır. Kasnak üzerine oturan kubbe ile örtülüdür. Kubbenin oniki penceresi bulunmaktadır. Batı giriş cephesi dört sütuna oturan üç kemerin oluşturduğu giriş mekanına sahiptir. Cehpe ortasındaki giriş bölümü, saçağa kadar devam ettirilmiş üçgen alınlığa sahiptir. Kilise içerisindeki muhtemel freskolar sonradan boyanarak kapatılmıştır.

KANSURP LUSAVARIÇ KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	60
Köy		Ada	77
Mahalle	Cafer bey mah.	Parsel	6
Mevkii			
Sokak	Yeni sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 20.04.1988-176		
Bugünkü Kullanımı	Kilise		

Tanımı

Caferbey mahallesinde bulunan Kansurp Lusavariç kilisesi, 1859 yılında büyük onarım geçirmiş, 1885 yılında tekrar onarım görmüş ve bununla ilgili mermer kitabesi giriş kapısı üzerine yerleştirilmiştir. Kilise üç nefli bazilikal plalıdır. Orta nef yan neflerden sütun ve payelerle ayrılmıştır. İç kısım kuzey güney ve doğu batı doğrultusunda atılmış kemerlerle üç dikdörtgen, bir de kare mekana bölünmüştür. Orta nef üzeri ile doğu ve batıdaki kısımlar kubbeli yan nefler, oval kubbeli ve çapraz tonozludur. Kilise girişi beş sütunlu yarım kubbeli-dir. Freskolarla kaplı olan kilisede incil betimleri resmedilmiştir. Bugün ibadete açık olan tek kilisedir.

EMİRSULTAN MESCİDİ / TÜRBE

İlçesi	Melikgazi	Pafta	17
Köy		Ada	252
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	9
Mevkii			
Sokak	Uğur Sok.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.071976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Mescid / Türbe		

Tanımı

Kare planlı olan kümbetin duvarları kesme taşlarla kaplanmış. Tek katlı bir yapı olup üzeri sekizgen pramidal bir külahla örtülüdür. Kuzey yönde olan cephesi sivri, yüksek geniş tonozludur. İçerisi sonradan sıvanmış ve boyanmıştır. Doğu duvarında bulunan yuvarlak ve kemerli bir kapıdan bitişikteki mescide geçilir. Türbenin içerisinde istiridye kabuğu biçiminde bezeme bulunur. Mescit güney kuzey doğrultuda dikdörtgen plana sahiptir. Mescidin batı duvarının bir bölümü kümbetin doğu duvarını oluşturur. Mescidin güney duvarı iki pencere ile boşaltılmıştır. Eserin kitabesi yoktur. Plan ve mimari özelliklerinden, adını aldığı kişinin yaşadığı dönem dikkate alındığında 14. yüzyıl sonu, 15. yüzyıl başında yapılmış olmalıdır.

HAVA ŞEHİTLİĞİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	138
Köy		Ada	439
Mahalle		Parsel	7
Mevkii	Gedriz		
Sokak	Talas Cad.		
Mülkiyeti	Milli Savunma Bak.		
Tescil Durumu	KKTVKK- 21.07.1989-438		
Bugünkü Kullanımı	Şehitlik		

Tanımı

Talas Caddesi, Kartal Kavşağı'nda yer almaktadır. Altı basamaklı bir merdivenle çıkılan kesme taş platform üzerine, yine kesme taşlarla yapılmış 8.40 m. yüksekliğinde 3.50 m. genişliğinde olan anıtın üzerine bronzdan yapılmış bir kartal heykeli monte edilmiştir. Günümüzde de şehitlik olarak kullanılmaktadır.

ALACA KÜMBET

İlçesi	Melikgazi	Pafta	39
Köy		Ada	863
Mahalle	Gavramzade Mah.	Parsel	42
Mevkii			
Sokak	Talas Cad.		
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Talas caddesi üzerinde Yoğunburç Kavşağında yolun ortasında yer alır. Emsallerine göre daha geniş bir kütleyle sahiptir. Kare planlı, kesme taştan yapılmış bir yapıdır. Gövde; altta dört köşe, üstte sekizgen bir hal alır. Yapının üzeri sekizgen pramit külahla örtülüdür. Kuzey kapısı ve batı cephesi pencerenin etrafında geometrik ve bitkisel süslemeler görülmektedir. Tek satır halinde yazılan kitabesinde "Bu türbe merhum Emir Sadreddin Ömer bin Cemaleddin Muhammed'indir." şeklinde bir ibare yer almaktadır. Yapı Hicri 580/Miladi 1184 Emir Cemaleddin bin Muhammed için yaptırılmış olmalıdır.

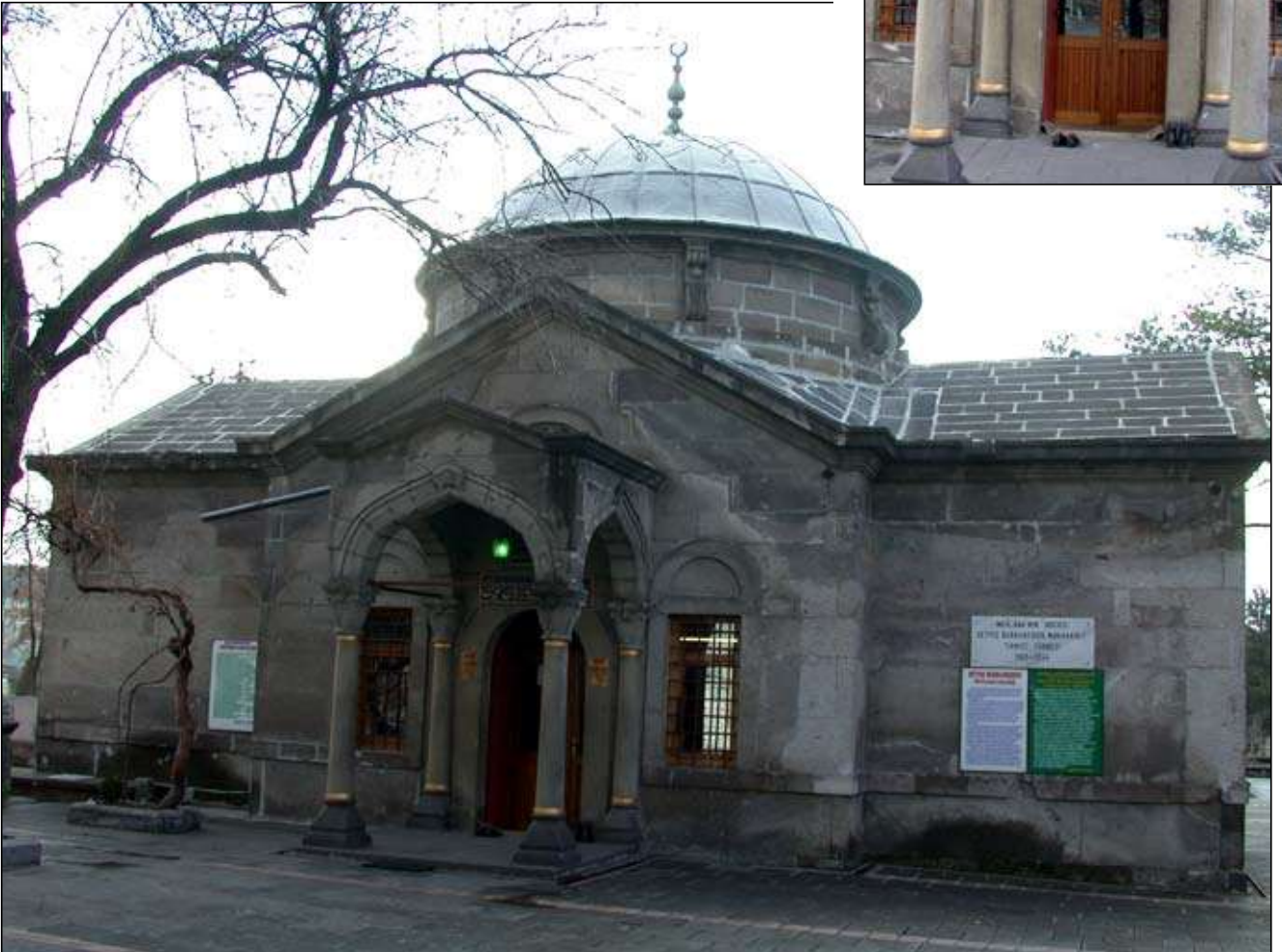

SEYYİD BURHANEDDİN TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	42
Köy		Ada	597
Mahalle	İsaağa mah.	Parsel	4
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Planı haç biçimindedir. Duvarlar kesme taş kaplıdır. Son restore sırasında toprak örtü temizlenerek çatısı da kesme taşlarla kaplanmıştır. Merkez kare, silindirik kasağa oturan merkezi bir kubbeyle, yan bölümler yuvarlak tonozla örtülüdür. İçeride iki büyük iki küçük ahşap sanduka vardır. Mevlanâ'nın hocası olan Seyyid Burhaneddin hazretlerinin mezarı yer almaktadır. Halk tarafından yoğun şekilde ziyaret edilmektedir.

DÖNER (ŞAH CİHAN HATUN) KÜMBET

İlçesi	Melikgazi	Pafta	43
Köy		Ada	1
Mahalle	Seyyit Burhanettin Bul.	Parsel	24
Mevkii			
Sokak	Talas cad.		
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Kare planlıdır. Kesme taşlarla, dört köşesinde iki dilimli kırma şevler bulunan kare bir kaide üzerine inşa edilmiştir. Gövdenin alt kısmı; onikigen prizma, üstü ise silindirik şeklindedir. Kümbeti konik bir külah örtmektedir. Ceset mahzenine giriş için herhangi bir kapı yeri bulunmamaktadır. Türbenin dış yüzü, kabartma geometrik motiflerle süslenmiştir. Giriş kapısının üst kısmında iki küçük aslan kabartması vardır. Yandaki yüzlerde ise, iki palmiye kabartması bulunmaktadır. Yapının taç kapısı üzerinde beyaz mermere yazılan kitabeden inşa tarihi öğrenilememektedir. Ancak yapının Şah Cihan Hatun adına inşa edildiği bilindiğinden, 14. yüzyılın ilk çeyreğinde yapıldığı anlaşılmaktadır.

SEYYİD BURHANETTİN MEZARLIĞI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	42
Köy		Ada	59
Mahalle	Seyitgazi Mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 30.03.1991-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Mezarlık		

Tanımı

İl merkezinin güneyinde Talas yoluna paralel olarak uzanan mezarlık, günümüzde kullanılmamaktadır. Mezarlık, kesme yonu taşlarla ile örülü bir duvarla çevrelenmiştir. Birisi doğuda birisi, batıda olmak üzere iki kapısı bulunmaktadır. Bu mezarlığa günümüzde defin işlemi yapılmamaktadır.

ZEYNEL ABİDİN TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	27
Köy		Ada	246
Mahalle	Kağrı pazarı(Hallaçoğlu)	Parsel	6
Mevkii	Cumhuriyet meydanı		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Osmanlı Devleti'ne tabi olan Zeynel Abidin, halkın "imam Sultan" lakabıyla andığı bilinen bilgin bir devlet adamıydı. 1442 yılında Kayseride vefat eden Zeynel Abidin mezarı üzerine 2. Abdulhamit tarafından bugünkü türbe yaptırılmıştır. Kare planlıdır. Dış duvarlar kesme taş kaplıdır. Onikigen bir kasağın üzerine oturan dilimli bir kubbesi vardır. Kubbe kasağında oniki adet yuvarlak kemerli pencere bulunmaktadır.

TACETTİN TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	48
Köy		Ada	137
Mahalle	Tacettin Mah.	Parsel	15
Mevkii			
Sokak	Etiler Sokak		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Eserin kitabesi yoktur. Osmanlı döneminde (1513) döneminde yapılan eserin, yakın zamanda aslına uygun olarak onarılmış olduğu anlaşılmaktadır. Kare planlı olup, kesme taşlarla inşa edilmiştir. Kubbeli olarak inşa edilen türbede, türbeye geçişler pandandiflerle sağlanmıştır. Yapıda kesme ve moloz taş kullanılmış olup giriş batı yöndedir.

MAHPERİ (HUAND) HATUN TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	38
Köy		Ada	247
Mahalle	Gavremzade Mah.	Parsel	1
Mevkii	Kağrı pazarı		
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Kare planlı olup mermerden 2 m.yükseklikte bir kaide üzerine kesme taşlardan inşa edilmiştir. Sekizgen planlı gövde, sekizgen pramit külahla örtülüdür. Mezar odasına girmek için herhangi bir kapı bulunmamaktadır. Kümbette Selçuklu döneminde yoğun olarak görülen bitkisel ve geometrik bezeme yer almaktadır.

HAN KÜMBETİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	44
Köy		Ada	132
Mahalle	Baldöktü mah.	Parsel	56
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Kümbet Han camiiinin güneyinde yer almaktadır. Sekizgen planlı olup, 1 m. yükseklikte kare bir kaide üzerine oturmuştur. Kesme taştan inşa edilen yapının üzeri sekizgen pramidal külahla örtülüdür. Kümbetin içerisinde üzeri yazılı iki lahit bulunmaktadır. Kitabesinde büyük kumandan Cemaletten Tanrıbilmiş bin Davud H. 584 yazmaktadır. 13. yüzyıl Selçuklu yapılarındandır.

ÇİFTE (MELİKE ADİLE) KÜMBET

İlçesi	Melikgazi	Pafta	6
Köy		Ada	
Mahalle	Konaklar	Parsel	2403
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Kayseri Sivas Caddesi üzerinde yer almaktadır. Eyyubi hükümdarı Melik Adil'in kızı Adile Hatun adına kızları tarafından 1247 yılında yaptırılmıştır. İki metre yükseklikte kare bir kaide üzerine inşa edilmiştir. Dış duvarlar kesme taş kaplıdır. Gövde sekizgen planlıdır. Üzeri içten kubbe, dıştan sekizgen planlı külahla örtülüdür. Korniş altında gövdeyi çepeçevre dolaşan yazı kuşağı Bakara Suresinin ilk ayetini ihtiva etmektedir. Türbenin hem içinde hem dışında taş üzerinde alçak kabartma olarak yer alan bezemeler, yazı kuşağı, geometrik süsleme (Taç kapıda, mihrapta), bitkisel süsleme yer almaktadır. Beşik tonozla örtülü mummyalık katına kuzeyden girilmektedir.

ROMA MEZARI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun (Aydınlar)	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK-05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Güney-kuzey doğrultuda, kesme taştan yapılmış olup giriş kuzeydendir. Tabanı tonoz şeklinde, batı duvarında küçük bir niş bulunan soyulmuş bir roma mezarıdır. Mezar odası tahrip edilmiş olup içerisi taş ve toprak dolgu halindedir. Bugün bahçe duvarları arasında yer almakta olup, harap durumdadır.

ŞEYH TENNURİ KÜMBETİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	17
Köy		Ada	253
Mahalle	Cumhuriyet mah.	Parsel	13
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Altıgen planlı olup, her tarafı kesme taş kaplıdır. Tek katlı olarak inşa edilen yapının üzeri altıgen pramidal külahla örtülüdür. Kapısı orijinalinde kuzey yönde olup mermer bir levhaya yazılmış kitabesi bulunmaktadır. Kümbetin içerisi sonradan sıvanmış ve boyanmış olup içinde iki ahşap sanduka bulunmaktadır. Mermer kitabesinde türbenin Sultan Mehmed Han oğlu Sultan Bayazıt Han tarafından H. 889 yılında yaptırıldığı yazmaktadır.

LALA PAŞA KÜMBETİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	257
Mahalle	Lale Mah.	Parsel	13
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Lala Muhlisiddin Camiinin doğu duvarına bitişik olarak, kare bir kaide üzerine sekizgen bir gövdeye sahip olarak yapılan kümbet, içte ve dışta piramidal bir külah ile örtülüdür. Kümbet, kuzeyde dışa, batıda ise camiye birer kapı ile açılmaktadır. Kuzey kapısının altında mummyalık katının giriş kapısı bulunmaktadır. Kümbetin kuzey, kuzeybatı ve batı duvarları dışında her cephesinde her cephesinde birer ikiz kemerli penceresi vardır. Pencere aralarındaki beyaz mermerden sütunceler devşirmedir. İki yapının da mimari elemanları, malzemeleri ve yapım tekniğindeki benzerliklerden dolayı aynı zaman dilimi içinde yapılmış oldukları anlaşılmaktadır. Kayseri'deki diğer kümbetlerle benzerliği düşünüldüğünde 12. yy. sonu, 13. yy. başlarında yapılmış olmalıdır.

EMİR ŞAHAP TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	36
Köy		Ada	518
Mahalle	Yanıkoğlu mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Emir Şahap türbesi Yanıkoğlu mahallesinde yer almaktadır. Dikdörtgen planlıdır. İki katlıdır. Duvarlar kesme taş kaplıdır. Üzeri üçgen çatı ile örtülüdür. İki taraflı asma merdivenle çıkılan basık kemerli kapısı doğu yöndedir. Mezar odası bulunmamaktadır. Taç kapının üst kısmında beyaz mermer üzerine iki satır halinde yazılan kitabeden, yapının Hicri 728 yılının Sefer ayında (1328) yılında Emir Şahap için yaptırıldığı belirtilmektedir. Mumyalık bölümüne kuzeydeki kapıdan üç basamakla inilmektedir. Bu mekan kuzey güney doğrultuda dikdörtgen olup, sivri bir kemerle takviye edilen üst örtüsü sivri tonozludur. Türbenin taç kapısındaki mukarnas bezemeli kavsarası dışında süsleme unsuru yoktur.

DÖRT AYAK TÜRBE

İlçesi	Melikgazi	Pafta	131
Köy		Ada	830
Mahalle	Battalönü	Parsel	3
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A 75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Kırkızlar ismi ile de anılmaktadır. Yapı 14. yüzyıl mimari özelliklerini taşır. Kitabesi günümüze kadar ulaşmamıştır. Türbe Kayseri'deki diğer türbelerden farklı olup, birbirine yuvarlak kemerlerle bağlanmış dört ayak üzerine, içten kubbe, dıştan altı kasnaklı piramidal bir külah ile örtülmüştür. Kemer ayakları dışa açık olup, güney kısmındaki ayakların yanına beşik tonozlu bir yapı eklenmiştir. Yapının yıkılmış olan kubbesi, 1977 yılındaki onarımlarda üzerine külah yapılmıştır. Bazı kaynaklarda Bektaşî ziyaretgahlarından olduğu belirtilen türbe, Eretnalılar döneminde yapılmış olmalıdır.

SUYA KANMIŞ HATUN TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	36
Köy		Ada	517
Mahalle	Yanıkoğlu mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Altıgen planlıdır. Kesme taştan inşa edilmiştir. Her yüzde sivri bir kemer altında altı geniş pencere bulunmaktadır. Dışının üst kısmı basık bir saçakla sona ermektedir. Saçak altında süslü "Ayete'l Kürsü" yazılıdır. Yapının inşa kitabesi yoktur. Plan tipi ve Kayseri'deki bazı türbelerle mimari özelliklerin benzerliğinden dolayı, 14. yüzyılın üçüncü çeyreğinde inşa edilmiş olabileceği düşünülmektedir. Türbeyle ilgili Osmanlı arşivlerinde ve Vakıflar Genel Müdürlüğündeki belgeler en erken tarih olarak 1512 tarihine uzanmaktadır. Bu belgelerde doğrudan bir türbeden değil, "Suyakanmış Hatun Zaviyesi"nden bahsedilmektedir. 1584 tarihli tahrir defterindeki kayıtlardan da bu zaviyeye Şeyh Abdulkerim ve Şeyh Ahmet'in atanmış oldukları belirtilmektedir.

EMİR ERDOĞMUŞ TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	42
Köy		Ada	597
Mahalle	İsaağa Mah.	Parsel	4
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Seyyid Burhaneddin türbesinin güney duvarına bitişik olarak inşa edilen türbe, dikdörtgen planlıdır. İçeride ve dışarıda düzgün kesme taş kullanılmıştır. Üzeri, içten sivri tonoz dıştan üçgen alınlıklı iki yüzeyli çatı ile örtülmüştür. Türbenin güney tarafında olan giriş kapısı basit kemerlidir. Eserin kuzey duvarında bugün kapıya dönüştürülmüş bir pencere bulunmaktadır. Yapıda herhangi bir süsleme unsuru yoktur. Kitabesi beyaz mermer üzerine yazılmış olup, 1348 tarihi görülmektedir.

EMİR ALİ TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	111
Köy		Ada	664
Mahalle		Parsel	9
Mevkii	Kartal Şehitliği		
Sokak	Erciyes Cad.		
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Kartal bulvarında, Şehitliğin yanında yer almaktadır. Kareye yakın dikdörtgen planlı olup, kesme taşlardan yapılmıştır. Yan duvarlar yükseltılarak üçgen çatı ile örtülmüştür. Bir mescid odası bulunan türbenin mescit odasına; kuzey yönünden iki taraflı asma merdivenle çıkılan bir kapıdan girilmektedir. Bu bölümün üstü tonozla örtülüdür. Biri sandukada, diğeri giriş kapısı üzerinde iki kitabesi mevcuttur. Kitabeden hareketle yapının 1350'li yıllarda yapıldığı sanılmaktadır.

HAYDAR BEY (KUTLUĞ HATUN) TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	36
Köy		Ada	130
Mahalle	Gavremoğlu(yanıkoğlu)	Parsel	38
Mevkii			
Sokak	İpek Sok.		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Şah Kutluğ Hatun türbesi Hunat Camiinin doğusunda yer almaktadır. Asıl türbe kısmı kare planlıdır. Duvarlar taştan kesme taşlarla kaplanmış, içeride kemer yüzeyi moloz taşlarla örülmüştür. Türbeye, güney cephedeki anıtsal kapıdan girilir. Kapı girişinin iki yanında mihraplar yer almaktadır. Onaltı köşeli kubbe kasağına geçiş, sivri kemerler arasında ters olarak yerleştirilen üçgen dolgularla sağlanmıştır. Yapının taç kapısı ve penceresinde bitkisel ve geometrik süslemeler görülür. Taç kapı üzerinde beyaz mermerle dört satır olarak yazılan kitabeden türbenin Şah Kutluğ Hatun tarafından oğlu Emir Haydar Bey ve kardeşi Emir Bahşayış için 1350 yılında yaptırıldığı öğrenilmektedir.

SIRÇALI KÜMBET

İlçesi	Melikgazi	Pafta	106
Köy	Gültepe Mah.	Ada	1200
Mahalle		Parsel	2
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Kartal Bulvarında 1. Endüstri Meslek Lisesinin bahçesinde bulunmaktadır. Kare şeklinde iki metre yükseklikte, bir kaide üzerine inşa edilmiştir. Duvarlar kesme taş kaplıdır. Sillindirik gövdeli ve yarım küre şeklinde kubbelidir. Dört köşe planlı kaide üzerine oturtulmuştur. Bu kümbete Sırçalı denmesinin sebebi; eskiden çinilerle bezeli olmasından dolayıdır. Kitabesi olamayan yapı; inşaa özellikleri itibariyle XIV. yy. tarihlenmektedir. Yapının kubbesi 1940 yıllarında onarım görmüştür. Yapının içerisinde sanduka bulunmamaktadır. Türbenin mescit bölümü ile mummyalık bölümü arasındaki döşeme mevcut değildir.

MEHMET ZENGİ TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	106
Köy		Ada	1200
Mahalle	Gültepe Mah.	Parsel	7
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Arkeolojik eser deposu		

Tanımı

Memleket hastanesinin güneyinde yer almaktadır. Birbirine dik, iki dikdörtgen planlıdır. Duvarlar kesme taşlarla kaplıdır. Türbe tonozla örtülmüştür. Giriş batı yönde olup giriş kapısının etrafı kornişli ve basık kemerlidir. Kapı üzerindeki taşlar birbirine geçmeli olarak örülmüştür. Kapı üzerinde mermer kitabesi bulunur. Kitabede iki satır halinde süslü hatla 1345-1346 tarihi (Hicri 746) okunmaktadır. Mumyalık bölümü bulunmayan türbenin doğu cephesinde iki, batı ve kuzey cepheslerinde birer pencere açıklığı bulunmaktadır.

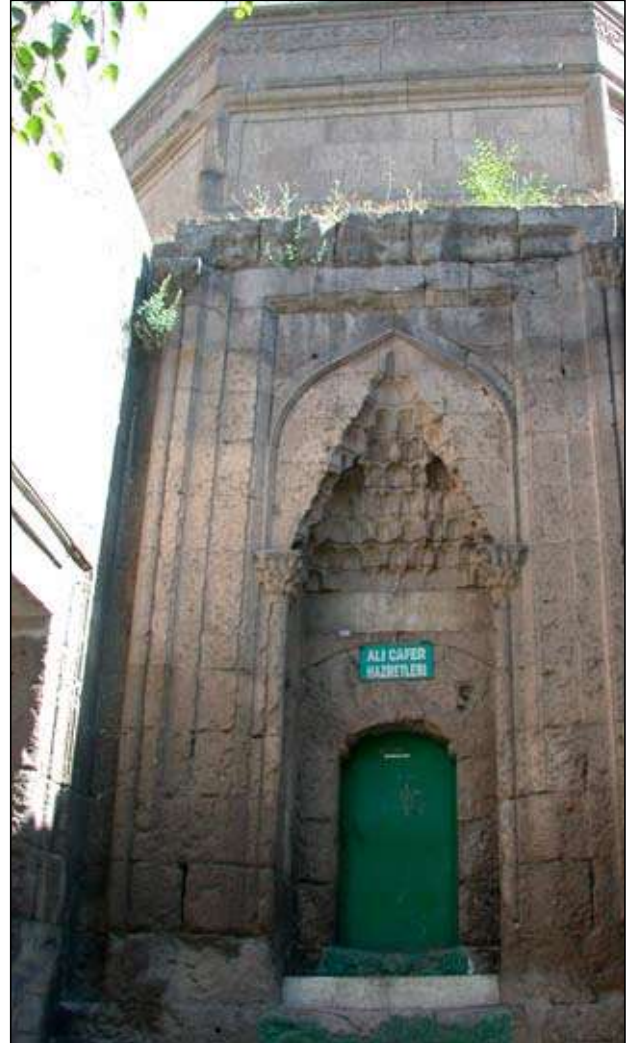

ALİ CAFER KÜMBETİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	124
Köy		Ada	854
Mahalle	Kılıçaslan mah	Parsel	22
Mevkii			
Sokak	Kızılırmak cad		
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Kesme taşlardan yapılmış 2.5 m. yükseklikte, kare bir kaide üzerine yapılmıştır. Mescit odası sekizgen planlıdır. Külah örtüsü sivri ve sekizgen piramit şeklindedir. Kuzey tarafta bulunan bir ön oda bugün yıkılmış durumdadır. Odanın yalnız bir penceresi bulunan doğu duvarının bir kısmı ayakta. Mezar odasına giriş için herhangi bir oda bulunmamaktadır. Türbenin doğu, batı ve güney cephelerine açılan pencerelerin mukarnaslı bordürleri bitkisel süslemeli alınlıkları bezeme görülen öğeler olarak dikkati çeker. Kitabesi bulunmayan yapı 14. yüzyılın ortalarında inşa edilmiş olmalıdır.

KÖŞK (SÜLÜ PAŞA) KÜMBETİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	107
Köy		Ada	417
Mahalle	Gültepe Mah.	Parsel	63
Mevkii			
Sokak	Köşk medrese içinde		
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kümbet		

Tanımı

Aslında bir hankah olarak yapılan, ancak bugün Köşk medrese olarak anılan yapının avlusunun ortasına inşa edilmiştir. Kesme taşlardan 2.5 m. yükseklikte kare bir kaide üzerine yapılmıştır. Sekizgen gövdeli alt kattta mezar odası için herhangi bir oda yapılmamıştır. Sekizgen bir piramit külahla örtülüdür. Kuzey yönde girişi olan yapıya asma merdivenle çıkılır. Türbenin mescit bölümüne girişi sağlayan ve kuzey cephesine açılan taç kapı, üç bordürle çevrelenerek, yapının en süslü unsuru haline getirilmiştir. Kitabesinden 1339-40 yıllarında yapıldığı anlaşılmaktadır.

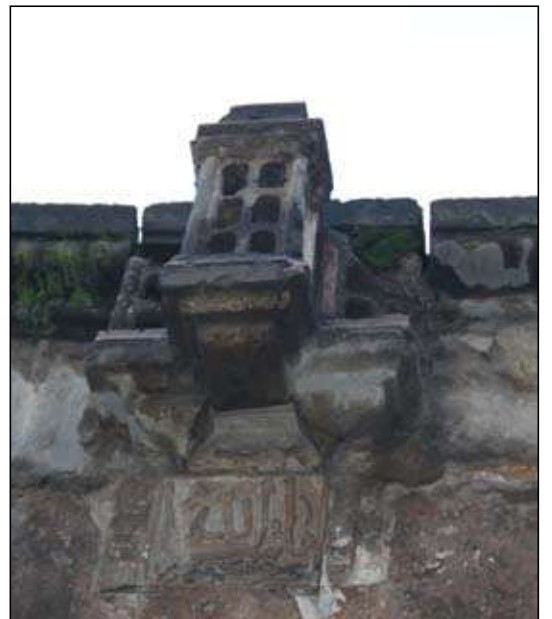

ŞEYH İBRAHİM TENNURİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	17
Köy		Ada	253
Mahalle	Cumhuriyet mah	Parsel	14
Mevkii			
Sokak	Tennuri sokak		
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Tennuri sokağın başındadır. Dikdörtgen planlı çeşme kesme taştan inşa edilmiştir. Dairevi kemerli çeşmenin kemer ayakları dikdörtgen kesitli iki bazalt taş üzerine oturmaktadır. Kilit taşının üstünde maşallah yazısı ile bir mermer, onun üstünde ise bir kuş kafesi maketi yer almaktadır. Mermer kitabe kemerin altında yer almaktadır.

ŞEYH MÜEYYED ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	4
Köy		Ada	362
Mahalle	Camikebir Mah	Parsel	14
Mevkii	Pamuk Hanl Karşısı		
Sokak	Ulu sok.		
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Dikdörtgen planlı olan çeşmenin; cephesi yüksek ve geniş, kemer taşları kornişli, sivri kemerlidir. Gri taştan yapılmış ikisi içeride, ikisi dışarıda olmak üzere korinth tarz başlıklı dört sütun vardır. İçi yarım kubbelidir. Yarım kubbenin altında mermerden bir korniş ve bunun altında yine mermeden yapılmış çok ince dört sütun mevcuttur. Dış kemeri yan ve yukarı kenarını bir korniş dolaşmaktadır. Çeşme; Kadı Burhanettin'in yeğeni Şeyh Müeyyed tarafından, H.1390 yılında yapılmıştır.

MARAŞ ŞOSESİ KÖPRÜSÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Aydınlar(Tavlusun)	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Köprü		

Tanımı

Köyün güney batısında yer alan 4-5 m. genişliğindeki köprü; kuzey kısmında yaklaşık 1.20 cm. genişliğinde, taşlarla döşeli yaya tretuarı olan bir şose yoldur. Germir deresinin üzerindeki kemerli köprü ile aşağı Tavlusuna birleşir. Köprü kesme taşlardan iki gözlü olarak düzenlenmiştir. Köprü gözlerinde yuvarlak kemer kullanılmıştır.

KİÇİKAPI LİSE ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	29IVb
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	İnönü Bulvarı		
Sokak	Lise Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 21.07.1989-439		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Dış kale surlarının karşısında, Kayseri Lisesi bahçesinin kuzey-doğu köşesine duvar arasında yer almaktadır. Kesme taşlardan, inşa edilmiştir ve dikdörtgen planlıdır. Yoğun olarak bezeme öğelerinin görüldüğü çeşmede, kitabe ve iç yüzeyinde nişler bulunmaktadır. Kitabesinde "Taşçızade El Hac Mustafa efendi zevcesi Şefika hanım hayratıdır. 1340-1338" yazılıdır. Kemer kilit süslemesinin sağında ve solunda iki yuvarlak daire kabartması yapılmış için ay-yıldız sembolleri işlenmiştir. Yıldızlar hilalin içinde olup, her ikisi de kabartma şeklindedir. Geç Osmanlı döneminin en güzel çeşme örneklerinden biri sayılmaktadır.

BÜYÜK ÇEŞME

İlçesi	Melikgazi	Pafta	58
Köy		Ada	214
Mahalle	İsmet Paşa Mah.	Parsel	10
Mevkii			
Sokak	Büyük Çeşme Sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 21.07.1989-439		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kayseri içindeki elips nişli beş çeşmeden biridir. Çok fazla tahrip olmuştur. Ön volütlü sütun başlıkları, yekpare iki sütun ve kemer üzengi seviyesinde bulunan başlıkları üzerinden yarım daire kemer başlar. Kemer kilit taşı ile birlikte 19 taştan yapılmıştır. Dikdörtgen planlı olan çeşme, Büyük çeşme sokağının başında Mescidin bitişiğindedir. Dikey ve yatay elips nişli, ayak yerindeki iki sütunun üzerine yarım daire kemeri bulunmaktadır. Kemerin iki yanında yuvarlak iki rozet bulunmaktadır. Süslemeleri bakımından çeşme nişi içinde görülen sütunceler ve diğer kabartmalar 16-18. yüzyıl çeşme özelliklerini tipik olarak gösterir. Muhtemelen bu tarihler arasında yapılmış olmalıdır.

GÖLLÜ ÇEŞME

İlçesi	Melikgazi	Pafta	75
Köy		Ada	155
Mahalle	Gubaroğlu Mah.	Parsel	18
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gubaroğlu Mahallesi, Çifteönü Caddesi üzerinde yer alır. Göllü Çeşme, geniş dairevi kemer ayakları, iyonik başlıklı iki sütun üstünde olup kilit taşı derin yivlerle işlenmiştir. Kemerin üstünde bezeme olarak iki gülbezek rozet bulunmaktadır. Üst ve yanlar silmelidir. Sütunlar, alt kısımda betondan bir kaide içine gömülüdür. Nişin üzerini örten yarım küresel örtü taşlar, güneş ışığını sembolize edecek şekilde dizilmiştir. Kitabesinde "Bu mübarek çeşme, Abdullah oğlu Kasım tarafından H. 950 (m. 1551) senesinde imar edildi" ibaresi yer alır. 1866, 1950 ve 1989 yıllarında çeşme onarımlar ve yenilemeler görmüştür.

LALA CAMİİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	320
Mahalle	Lala paşa	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Lale sokak		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 21.07.1989-439		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Lala Cami ve Türbesinin yakınında, parke taş döşeli meydanın ortasında, şadırvan biçimli çeşmedir. Şadırvanlarda görülen şemsiye şeklindeki örtüsü yoktur. Sekizgen planlı çeşmenin, sekizgen koni şeklinde külahı vardır. Çeşme külahı kuzey dilimi üzerinde onarım yaptıran kişiye ait, 1941 tarihli bir kitabesi bulunmaktadır. Çeşme kaidesi ortasında haznesi bulunmakta ve bugün kullanılmamaktadır. Yerine modern musluklar takılmıştır. Oturma taşları olmakla birlikte halen çeşmenin üç kenarından su akmaktadır.

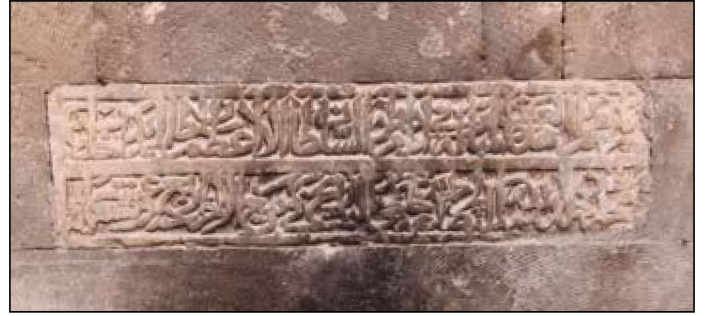

GAVREMOĞLU ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	38
Köy		Ada	1545
Mahalle	Gavremoğlu Mah.	Parsel	7(81)
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kare planlı olan çeşme; Seraceddin Medresesinin kuzeyinde olup kesme taştan inşa edilmiştir. Cephesi geniş sivri kemerlidir. Ön cephesi, kesme taşla kaplı kemer ayakları didörtgen kesitli iki büyük taş üzerine oturmaktadır. Çeşme nişi içerisinde bulunan kitabeye göre; Pir Ahmet tarafından, H. 914 (M. 1508) yılında inşa ettirilmiştir.

TOMSU MEYDAN ÇEŞMESİ VE SARNICI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Aydınlar (Tavlusun)	Ada	
Mahalle	Orta mah	Parsel	914
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Orta mahallede, Namazgahın kuzey batısında duvar içinde niş şeklinde yer alır. Kesme taşlardan yapılmış duvarla bir niş oluşturularak yapılmış çeşmenin, kuzeyinde sarnıcı bulunur. Sağlı sollu üç parçadan, yaylardan oluşmuştur. Kemerin hemen üzerinde kitabesi vardır. Kemer kilit taşı üzerindeki dört satırlık mermer kitabeden, yapının 1847 yılında Hacı Hasan adlı biri tarafından yaptırılmış olduğu öğrenilmektedir. Çeşme nişi içinde tek lüleli ayna taşının altındaki beton yalak sonradan yapılmıştır. Çeşme yapıldıktan sonra zaman zaman onarımlar görmüştür.

ORTA MAHALLE ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Aydınlar (Tavlusun)	Ada	
Mahalle		Parsel	1177
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Düzgün kesme taşlardan yapılmıştır. Niş şeklindedir. Niş üzeri yarım daire kemerlidir. Kemerde üzengi taşının hemen üzerinde, taştan çerçeveleli mermer bir kitabesi bulunur. Daha üstteki diğer kitabe daha sonradan konulmuş olsa gerekir. Çeşme nişinde; ortada taş yalak, yanlarda ise dinlenme taşları vardır.

YUKARI MAHALLE CAMİİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Aydınlar (Tavlusun)	Ada	
Mahalle		Parsel	966
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Köye girişte sol kısımdaki duvarlar üzerinde derin bir girinti şeklinde yapılmış çeşmenin, tavanı tonoz biçimindedir. Kemer ve çeşmenin iç bölümü düzgün kesme taşlarla yapılmıştır. Derinlemesine olan çeşmenin dış yüzeyi işlenmemiş taşlarla örülmüştür. Faal durumda olmayan sarnıçlı bir çeşmedir.

KÖPRÜ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Bağpınar	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Köy Tüzel Kişiliği		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Köprü		

Tanımı

Bağpınar Köyü'nü güneyden kuzeye doğru çevreleyen Mancur Deresi üzerindedir. Kesme taşlardan inşa edilmiştir. Köprüyü yuvarlak bir ana kemerle, yanındaki küçük bir yuvarlak kemer taşımaktadır. Köprü doğu-batı doğrultusunda uzanır. Üzeri taş döşemelidir. Köprü'nün iki yanındaki korkuluk kesme taşlardan yapılmış ve bunların ortasına oturtulmuş, üçer adet dikine taşlar yer alır.

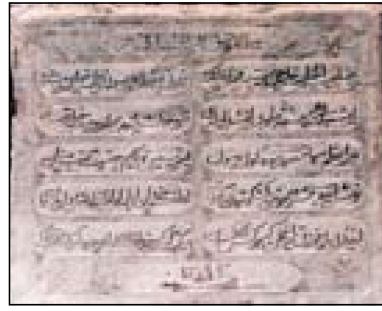

ÇİFTEÖNÜ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	86
Köy		Ada	21
Mahalle	Danaçılar Mah.	Parsel	37
Mevkii	Çifte Önü Camii Karşısı		
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Dikdörtgen planlı olup cephesi iki takviye kemerlidir. Kesme taştan yapılmıştır. Önünde; ikisi cepheye yapışık. Üçü serbest dört köşeli beş taş direk üzerinde yer alan dairevi kemer üstü, dairevi tonoz örtülü bir revak bulunmaktadır. Sağdaki takviye kemerin içinde inşa, soldakinde ise tamir kitabesi vardır. İnşa kitabesine göre eser; H. 1168 (M. 1753) yılında inşa edilmiştir. Tamir kitabesinde ise; H. 1293 (M. 1876) tarihinde onarıldığı yazılıdır.

MATARA ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	79
Köy		Ada	797
Mahalle	Emirağa	Parsel	38
Mevkii			
Sokak	Matara Sok.		
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Dikdörtgen planlı olup, gri kesme taştan yapılmıştır. Geniş yuvarlak kemerlidir. Kenarı çerçevesi, üstü payanda şeklinde ki dişli kemerin iki yanında; ortada altı köşeli yıldız çıkan ve kalın kabartma hatlar bulunan yarım küre şeklinde iki göbek vardır. Kilit taşında bir rozet, onun üstünde kırık bir kuş kafesi maketi yer almaktadır. İç yüzünde, oluk üstünde iki helezonlu tamirde ilave edilmiş bir cephe ve içinde tamir kitabesi bulunmaktadır. 18 yy. ilk yarısında yapılmış olabileceği düşünülmektedir.

KAYSERİ KALESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	13
Köy		Ada	308
Mahalle		Parsel	5
Mevkii	Cumhuriyet Meydanı Güneyi		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Çarşı		

Tanımı

Muntazam olmayan dört köşeli biçimdedir. Kale bedeni ortalama üç metre kalınlığında kesme taşlardan yapılmıştır. Duvar 18 burç ile takviye edilmiştir. Biri doğuda, diğeri güneyde iki kapısı vardır. Kale etrafı, kapı önlerindeki mazgalların birbirine bağlayarak devam eden sur (ihate duvarı) ile çevrilidir. Herbiri birer anıt karakterinde, şehrin muhtelif semtlerinde ayakta kalmış mimari kalıntılardır. Bu parçalarla asıl şeklini tamamlamak mümkündür. Bazı kısımlarına dört köşeli veya üç köşeli burçlar yapılmıştır. Bunlardan Yoğunburç ve ok meydanı burcu ayaktadır. Sivas kapısı, Meydan kapısı, Boyacı kapısı, Kiçikapı ve Yeni kapı olmak üzere beş kapısı olduğu söylenir. Bunlardan hiçbiri ayakta değildir.

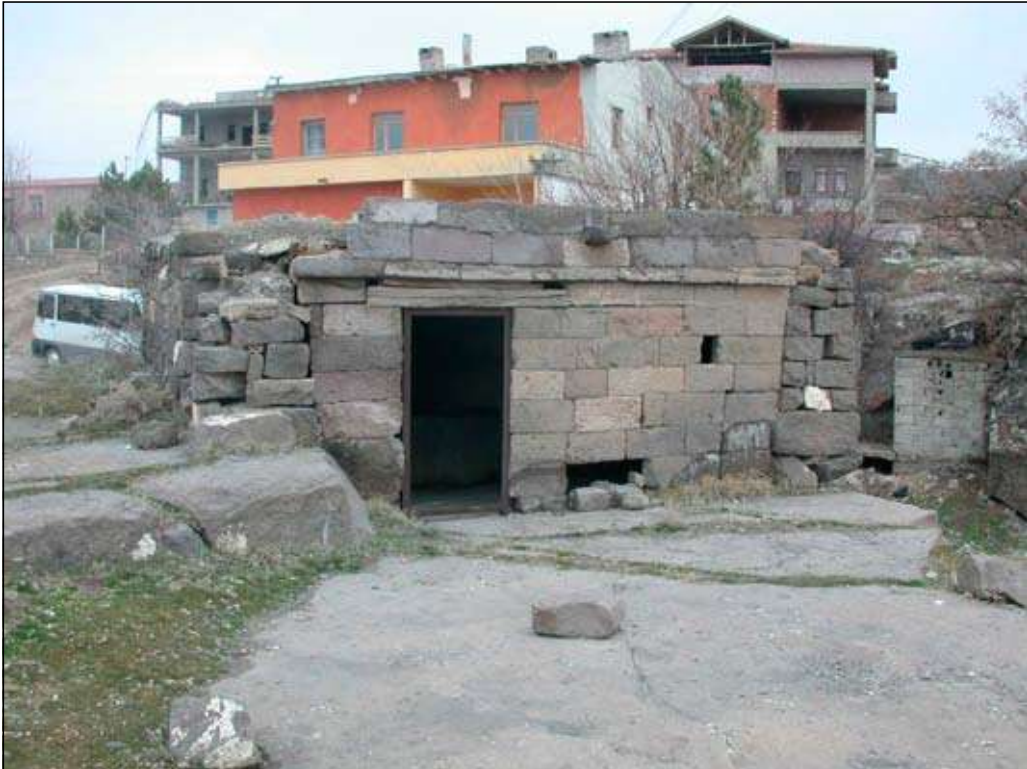

AŞAĞI SETEN

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Aydınlar (Tavlusun)	Ada	
Mahalle	Yukarı Mahalle	Parsel	968
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Tavlusun'da Yukarı Mahallede, köyün kuzeybatısındadır. Düzgün olmayan kesme taşlar yapılmıştır. Günümüzde oldukça iyi durumdadır.

YUKARI SETEN

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Aydınlar(Tavlusun)	Ada	
Mahalle	Yukarı Mahalle	Parsel	824
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Tavlusun Yukarı Mahallede, köyün kuzeydoğusundadır. Düzgün olmayan kesme taşlar yapılmıştır. Yapıya giriş güneyden- dir. Doğu-batı ekseninde iki kemerin ve çevre duvarlarının belirlediği mekanın üzerini, ahşap kirişleme şeklinde bir dam örter.

GÜLÜK(KÖLÜK) CAMİİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	72
Köy		Ada	281
Mahalle	Külük Mah.	Parsel	3
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Bel.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gülük Çeşmesi, Aynı adı taşıyan caminin güney doğu cephesinde yer alır. Çeşme dikdörtgen planlı olup kesme taşlardan inşa edilmiştir. Yuvarlak kemerli çeşmenin üzeri beşik tonozla örtülüdür. Çeşme sade olup kemer üzerindeki silmelerle cephede hareketlilik sağlanmıştır. Günümüzde çeşme olarak kullanılmamaktadır.

SUR KALINTISI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Beştepeler Mevkii		
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-79		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Asri mezarlığın güneyindeki tepenin yamaçlarında yer almaktadır. Üzerinde mazgal delikleri olan, 7-8 m.yüksekliğinde bir kule ile doğu-batı istikametinde Hacılar asfaltına doğru uzanan 20 m. uzunluğunda bir duvar kalıntısından ibarettir. Sur düzeltilmiş, taş ve harçla inşa edilmiştir. Etrafta yer yer temel kalıntısına rastlanmaktadır. Planının ve döneminin tam olarak açığa çıkarılması için sur yapıları çevresinde bilimsel kaçı çalışması yapılması gerekmektedir. Roma döneminde inşa edilmiş ve daha sonraki dönemlerde de kullanılmış olmalıdır.

KAYAPULU MEZARLIĞI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Mimarsinan Kas.	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Kayapulu		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 30.06.2005-363		
Bugünkü Kullanımı	Mezarlık		

Tanımı

Kasaba merkezinin kızeyinde, Kayapulu mevkiinde yer alan mezarlık alanın ihata duvarlarıyla çevrili 5 ayrı mezarlıktan oluşmaktadır. Mezarlığın bir kısmı, konut alanlarına bitişik konumdadır. Mezarlıkta eski ve yeni mezarlar bir arada olup; basit toprak mezarlar, aile mezarları ve taş sanduka mezarlar yer almaktadır. Mezar taşları arasında; düz, kitablesiz ve süslemesiz olanların yanında kitabeli, bitkisel motiflerle süslü, fesli ve sarıklı mezar taşları bulunmaktadır.

FATİH SULTAN MEHMET ve MİMAR KOCASINAN MEZARLIKLARI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Ağırnas	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Belediye		
Tescil Durumu	KKTVKK- 06.05.2006-194		
Bugünkü Kullanımı	Mezarlık		

Tanımı

Kayseri yolunun doğusunda bulunan mezarlar, ihata duvarıyla çevrilidir. Eski ve yeni mezarların bir arada olduğu mezarlıklarda; basit toprak mezarlar, aile mezarları ve taş sanduka mezarları bulunmaktadır. Taş sanduka mezarlarda, rozet ve bitkisel motifler işlenmiştir. Düz, sade, kitabesiz mezar taşlarının yanı sıra sarıklı, fesli kitabeli, süslemeli mezar taşları da bulunmaktadır. Kuzeyde yer alan Fatih Sultan Mehmet Mezarlığı'ndaki mezarların bir kısmı ihata duvarının dışındadır.

SULTAN HAMAMI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	15
Köy		Ada	1065
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	24
Mevkii			
Sokak	Sultan cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Şehir merkezinde, Dış kale surlarının batısında yer alan hamam çifte hamam olarak yapılmıştır. Hamam Selçuklu dönemi eserlerindedir. Kare planlı olan hamam, moloz taş örgülüdür. Yapı sivri tonozlarla örtülüdür. Hamamda herhangi bir bezeme unsuru yoktur. Uzun yıllar harap bir halde varlığını koruyan hamam, günümüzde Rölöve ve Restorasyon projeleri hazırlanmakta olup, proje Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunda onaylandıktan sonra orijinaline uygun olarak kullanılacaktır.

HATUNIYE MEDRESESİ (DEMİR HAN)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	10
Köy		Ada	1510
Mahalle	Cami Kebir Mah.	Parsel	539
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Tataroğlu Ailesi		
Tescil Durumu	KKTVKK- 24.04.1992-1264		
Bugünkü Kullanımı	Depo		

Tanımı

Hatuniye Medresesi, Cami Kebir mahallesinde bulunmaktadır. Dikdörtgen planlı olan han, kesme taşlarla inşa edilmiştir. Hanın basık kemerli bir girişi vardır. Dört eyvanlı plan tipinde yapılmıştır. İçinde yer alan sütunlarda, korint ve ion tarzda başlıklar görülmektedir. Han, günümüzde depo olarak kullanılmaktadır. Medrese, Dulkadiroğullarından Nasireddin Mehmed tarafından inşa ettirilmiş olup mimarı belli değildir. Medresede düzgün kesme taş ve kısmende devşirme malzeme kullanılmıştır. 1432 yılında yaptırılmıştır.

YAPI KALINTILARI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	78
Köy		Ada	83
Mahalle	Emir Ağa Mah.	Parsel	36 - 40
Mevkii			
Sokak	Matara Sokak(Badem Sok.)		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 25.11.1967-3729		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Yapı kalıntıları, bu gün Battal Gazi mahallesi Muhtarlık binasının karşısında yer almaktadır. Geniş bir alana yayılmış olan kalıntılara ait en büyük duvarın yüksekliği 10 m' dir. Yapı duvarları, küçükü büyüklü moloz taşlar, kum, çakıl ve horosan harcı kullanılarak oluşturulmuştur. Bu gün harabe halinde ki alanının üzerinde 10-15 hane yapı kalıntılarının üzerinde yaşamlarının sürdürmektedirler bu nedenle mevcut tahribat her geçen gün artmaktadır. Ayrıca kalıntıların hemen güneyinden geçen asfalt yol yapım çalışmaları esnasında da yapı ile ilgili bağlantılı bölümlerin yok edildiği bilinmektedir. Yapı kalıntılarının üzerinde oturduğu alan ile yürüme düzlemi arasında yaklaşık 2.5 m'lik kot farkı bulunmaktadır.

HUNAT HAMAMI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	38
Köy		Ada	247
Mahalle	Hunat Mahallesi	Parsel	35
Mevkii	Kağnıpazarı		
Sokak			
Mülkiyeti	Özel Vakıf		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 24.03.1968-3890		
Bugünkü Kullanımı	Hamam		

Tanımı

Hunat Külliyesi içerisinde yer alan Hunat hamamı, çifte hamam şeklinde inşa edilmiştir. Erkekler kısmı kadınlar kısmına göre daha büyük yapılmıştır. Dört eyvanlı, köşe halvet hücrelidir. Halvet hücrelerinin üzeri kubbe, eyvanlar ise beşik tonozla örtülüdür. Güneydoğu, kuzeybatı yönünde uzanan hamamın erkekler bölümüne batı cephenin kuzey köşesine açılan basık kemerli kapıdan girilmektedir. Yol kodunun yüksek olmasından dolayı çukurda kalan soyunmalığa merdivenlerle inilmektedir. Hamamın kitabesi yoktur. Külliye içindeki durumu dikkate alınarak yapının 1234 yılında Aleaddin Keykubat tarafından yaptırıldığı kabul edilmektedir. Hamam inşasında tamamen düzgün kesme taş kullanılmıştır.

ATATÜRK EVİ (RAŞİT AĞA KONAĞI)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	15
Köy		Ada	250
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Tennuri Sok. No: 43		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 13.04.1969-4582		
Bugünkü Kullanımı	Müze/Galeri Müd.		

Tanımı

Cumhuriyet Mahallesi Tennuri Sokakta yer alır. İmamzade Raşit Ağa konağı 19.yy da yapılmış eski bir Türk konağıdır. Bugün müze olarak kullanılmaktadır. Dışı kesme taş+ahşap malzemenin inşa edilmiştir. Çatı uçları ve cumbanın alt saçakları ağaçtan motiflerle süslüdür. Binanın girişi doğu cephede bulunan iki basamaklı kesme taş merdivenle ulaşılan demir kapıdandır. Ev iki kat olup birinci kattan ikinci kata ahşap asma bir merdivenle çıkılır. Üst katta mermer işlemeli çeşme bulunur.Üst kat sol dipteki odanın tavanı ahşap süslemeli ve tek göbeklidir. Evin üstü çatı örtülü olup tavanlar ve taban ahşap kaplamadır. Pencereerde ise iki yana açılan ahşap kepenkler bulunur. Mustafa Kemal Atatürk 19-20 Aralık 1919 tarihinde Heyet-i Temsiliye adına Kayseri ye ilk gelişinde bu konakta iki gece misafir olmuştur.Bu nedenle 1978 yılında kamulaştırılarak restore edilmiş 1983 tarihinden itibaren Atatürk Evi olarak düzenlenmiş ve ziyarete açılmıştır. 1998 yılından itibaren Atatürk müzesi olarak hizmet vermektedir.

TONTAR KİLİSE KALINTISI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	112
Köy		Ada	1303
Mahalle	Esenyurt Mah.	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 14.07.1973-7291		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Yonca planlı olan Kilisede lokal taş kullanılmıştır. Bu gün sadece temel taşları görülen kilise, harabe halindedir. Kilise; doğu-batı istikametinde uzanan, yaklaşık 100 m. uzunluğunda, 30-35 m. genişliğinde olup bir höyük üzerinde yer almaktadır. Söz konusu höyüğün diğer kısımları, modern yapılaşma ile yok edilmiştir. Kilisenin bulunduğu noktanın, yaklaşık 60-70 m. uzunluğunda beton binalardan sonra tekrar devam ettiği görülmektedir.

BABÜKBAY BİNALARI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	36
Köy		Ada	1595
Mahalle	Yanıkoğlu Mah.	Parsel	3
Mevkii			
Sokak	Erdoğmuş Sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Yanıkoğlu mahallesinde Emir Şahap türbesinin kuzeyinde bulunmaktadır. Yapı topluluğu dikdörtgen planlı kesme taş malzemeyle inşa edilen bir eyvan ve doğu duvarına bitleştirilen sekizgen bir türbeden meydana gelmektedir. Batı tarafta bulunan eyvan cephesi kuzeye açılmaktadır. Eyvan cephesinin doğu ve batı duvar uçları yapının duvarlarından daha uzun yapılarak taşırılmıştır. Zeminden itibaren üç metre yükseltelen cephenin iki tarafındaki duvarlara içte iki sivri kemer, dışta ise içe doğru profillenen dörder silme oturtulmuştur. Eyvanın doğusuna bitişik olan türbe kare kaide üzerine sekizgen planlı ve iki katlıdır. Kesme taş ve tuğladan yapılmış gövdesi yarı yüksekliğine kadar restore edilmiş, üzeri ahşap bir çatı ile kapatılmıştır. Eyvanın güney duvarında pencere üzerindeki kitabesinde 1366 yılı yazılıdır. Yapıda kaydadeğer süsleme görülmemekle beraber düzgün kesme taş işçiliği vardır. Mimari bakımdan Kayseri'deki diğer eserlerden değişik bir görünümü vardır.

SERACETTİN (KÜÇÜK HUNAT) MEDRESESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	38
Köy		Ada	1606
Mahalle	Gavremoğlu Mah.	Parsel	83
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Kitabevi		

Tanımı

Hunat Camii'nin güneydoğusunda yer alır. Halk tarafından küçük Hunat Medresesi diye de bilinir. Gıyaseddin Keyhüsrev devrinde H. 636 (M. 1238/39) yılında yapılmıştır. Medresenin dış duvarları üzerinde mazgallı bir parmaklık dolaşmaktadır. Bugün kitapevi olarak kullanılmaktadır. Dikdörtgen planlıdır. Dış duvarlar kesme küfeki taş kaplıdır. Giriş kapısının tam karşısında, ana eyvan yer almaktadır. Ana eyvanın sağında ve solunda diğerlerine nispeten daha büyük hücreler vardır. Ayrıca bu hücrelere bitişik ve birbirine simetrik tali eyvanlar vardır. Medrese günümüze kadar bir çok onarım görmüştür. Dendanlar, çörtlenler, pencerelerin bir çoğu, duvarların büyük bir kısmı son restorasyonlar sırasında yenilenmiştir. Günümüzde kitabevi olarak kullanılmaktadır.

KAPALI ÇARŞI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	2-3
Köy		Ada	
Mahalle	Cami Kebir	Parsel	
Mevkii	Meydanın Güneyi		
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Bölge Müd. /Şahıs		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Çaşrı		

Tanımı

Birbirlerine paralel ve birbirini kesen dar ve uzun sokaklardan meydana gelmiş, sağlı sollu küçük dükkanların yer aldığı, çeşitli yönlerinde çıkış kapıları bulunan bir yapıdır. Sokakların üzeri tonozlarla örtülmüştür. Birbirine değişik adlar verilen on beş çarşısı vardır. Tamamı kapalı çarşı adı altında toplanır. Yapı onbeşinci yüzyılda yapılan Bedestenle beraber düşünüldüğünde bu tarihlerde yapılmış olmalıdır. Onyedinci yüzyılda Kayseri'ye gelen Evliya Çelebi bu çarşıdan bahsetmiştir. 1849 ve 1870 yıllarındaki yangınlardan çok zarar görmüştür. Kapalı Çarşı Maraşlı Osman Paşa'nın gayretiyle belediye tarafından 1804 dükkanlı olarak inşa edilmiştir. Çarşının tonozlarının neredeyse tamamı 1935 yılında Kayseri Valisi tarafından yıktırılmıştır. Kapalı çarşı bugünkü haliyle 1987-1991 yılları arasında neredeyse yeniden inşa edilmiştir.

VEZİR HANI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	6
Köy		Ada	1510
Mahalle	Camii kebir	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Çarşı		

Tanımı

Cami Kebir'in yanında bulunan Han giriş kapısı, diğer bölümlerden daha yüksek tutulmuştur. Cephenin kuzeyine doğru yerleştirilen giriş yuvarlak kemerlidir. Profilli silme kuşağı ile çerçevelenen giriş kemerinde iki ayrı renkli taş kullanılmıştır. Kilit taşının yüzeyine de mühr-ü süleyman işlenmiştir. Kemerin üstünde latin harfleriyle yazılmış, Nevşehirli Damat İbrahim Paşa vakfı 1723 ibaresi yer almaktadır. Han, Ulu Camii, Kapalı Çarşı ve şimdi yıkılmış olup sadece arsası bulunan Gön Hanı ile iç bedesten tarafından çevrilmiştir. Hanın iki küçük ve ortada bir büyük avlusu, biri kapalı çarşının karanlık çarşı ağzında, diğeri iç bedesten tarafında iki çıkışı vardır. Birbiri ile geniş revaklarla irtibatta bulunan kemerli iki katlı odalar avlunun etrafında sıralanmıştır.

İÇ BEDESTEN

İlçesi	Melikgazi	Pafta	6
Köy		Ada	1510
Mahalle	Cami Kebir	Parsel	12
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Çarşı		

Tanımı

Kayseri merkezinde kapalı çarşı içinde yer alan bedesten pandandif üzerine oturmuş 9 kubbenin örttüğü dört köşe bir plan tarzında inşa edilmiştir. Dört ayağa dayanan kubbeli, kare planlı geniş bir orta bölüm ile bunun kuzeyinde ve güneyinde bulunan tonozlu kubbeli iki kısımdan meydana gelmiştir. Orta mekanı dışarıya ve yanlara açılan dört kapısı vardır. İçten içe 19.30x19.30 metre ölçülerinde kare bir plana sahip olan Bedestenin dört yönde birer kapısı vardır. Doğu ve Batı kapıları Sipahi pazarına ve Kapan han ile Bedesten arasındaki Ulu sokağa açılır. Bedesten II. Beyazıt'ın hizmetkarlarından olup sonradan Kayseri beyi olan Mustafabey tarafından H. 903 (M.1497) yılında yaptırılmıştır. Günümüzde halıcı esnafı tarafından kullanılmaktadır.

PAMUK HANI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	9
Köy		Ada	375
Mahalle	Cami Kebir	Parsel	4-19
Mevkii			
Sokak	Ulu Camii Sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-75		
Bugünkü Kullanımı	Çarşı		

Tanımı

Şehrin merkezinde, kapalı çarşının batısında yer almaktadır. İki katlı, revaklı, açık avlulu kare planlıdır. Yapının sivri kemer ve tonozlu tek bitir girişi vardır. Ortada yer alan avlunun etrafı üstü tonozla örtülü iki katlı odalarla çevrilidir. Dış duvarlar, ara bölmeleri, tonozlar moloz taş; diğer kısımlar kesme yonu taştan yapılmıştır. Yapı günümüzde pamukçular çarşısı olarak kullanılmaktadır. Kitabesi olmayan yapının adı çeşitli vakıflarda zikredildiğinden Ondördüncü yüzyılın sonlarında veya onbeşinci yüzyılın ilk yarısında inşa edildiği düşünülmektedir. Günümüzde Pamuk Han veya Kapan Hanı olarak bilinen yapı tarihi kaynaklarda Pembe Han olarak geçmektedir.

RAŞİT EFENDİ KÜTÜPHANESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy		Ada	1510
Mahalle	Camii Kebir Mah.	Parsel	8
Mevkii			
Sokak	Ulu Sok.		
Mülkiyeti	Kültür Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kütüphane		

Tanımı

Ulu Caminin güneydoğu köşesine bitişik olarak inşa edilmiştir. 7,15x7,15m.lik bir alana inşa edilen, kütüphaneye 7,35x3 metrelik bir koridordan girilmektedir. Yukarıda kare şeklinde düz lentolu 6 Penceresi bulunmaktadır. Üstü tek bir kubbeye kapatılmıştır. Günümüzde halen Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı yazma eserler kütüphanesi olarak kullanılmaktadır. Eserin kitabesi olmamakla birlikte vakfiyesinde belirtildiği üzere, Hicri 1210 (M. 1796) tarihinde Raşit Efendi tarafından kütüphane olarak inşa edilmiştir. İnşasından sonra 925 cilt el yazması ve 18 cilt basma eser olmak üzere, 943 kitabı kütüphaneye bağışlamıştır. Günümüzde El Yazmaları Kütüphanesi olarak hizmet vermektedir.

KADI HAMAMI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	8
Köy		Ada	509
Mahalle	Camii Kebir Mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Vural Sok.		
Mülkiyeti	Kadı Mahmut Vakfı		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Hamam		

Tanımı

Kadı Hamamı, Camii Kebir'in güney batısında bulunmaktadır. Kadı Bedreddin Mahmud tarafından 1542 yılında yaptırıldığı bilinmektedir. Çifte hamam olarak moloz taştan yapılmıştır. Kadınlar ve erkekler girişleri farklı kapılardan sağlanmaktadır. Mimari değeri en yüksek olan hamamdır. Sıcaklığın üzeri kubbe ile kaplıdır. Doğu ve batı yönlerinde de yarım kubbelerle desteklenmiştir. Kadınlar kısmı tamirlerle büyük değişikliğe uğramıştır. Girişi doğuda olan kısım L planlı olup, üzeri betonarme tavanla kapatılmıştır. Hamamın kuzeyinde boydan boya külhan kısmı yer almıştır. Günümüzde hamam olarak kullanılmaktadır.

GÜLÜK HAMAMI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	72
Köy		Ada	281
Mahalle	Gülük	Parsel	1
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gülük hamamı, 1334 yılında Gülük Şemseddin bin Alameddin tarafından yaptırılmıştır. Gülük Caminin kuzeyinde yer almakta olan hamam, yıllar içerisinde uğradığı tahribat ve ilgisizlikten dolayı tamamen yıkılmış durumdadır. Tek hamam olarak inşaa edilen eser, değişik tarihlerde yapılan ilavelerle genişletilerek çifte hamama dönüştürülmüştür. Hamamda inşaa malzemesi olarak genelde moloz taş kullanılmıştır. Yıldızvari sıcaklık plan tipinde inşaa edilen hamam, daha sonra yapılan eklemeler nedeniyle düzgün bir plan göstermez.

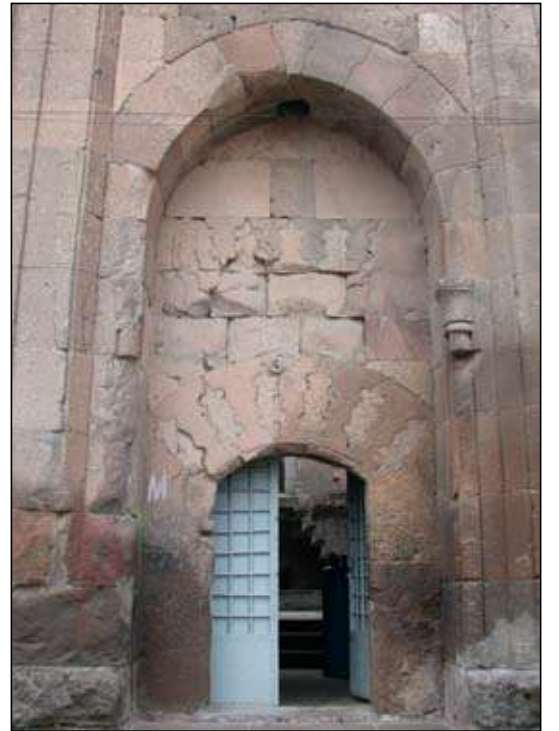

KÖŞK MEDRESESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	107
Köy		Ada	417
Mahalle	Gültepe mah.	Parsel	63
Mevkii			
Sokak	Kışla Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Aşevi		

Tanımı

Köşk Medresesi, Köşk mahallesinde dıştan kuzey güney yönünde eğimli bir alan üzerine kademeli temellere oturmuştur. Kitabesinden 1339 yılında Alaeddin Eretna tarafından eşi Melike Sülü Paşa hatırına yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Dikdörtgen planlıdır. Kesme küfeki taşından inşaa edilen köşk, dıştan görünüş itibariyle küçük bir kasa benzetmektedir. Avlunun tam ortasına, bir türbe yerleştirilmiştir. Medresenin içi, görünüşü oldukça zengin bezeme unsurları ile süslüdür.

HATIROĞLU(KATIROĞLU) CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	66
Köy		Ada	329
Mahalle	Hatiroğlu hacı mahsur	Parsel	21
Mevkii			
Sokak	Kışla Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Hacı Mansur mahallesi, Katiroğlu sokağında yer alır. Halk arasında Katiroğlu camii olarak bilinen bu caminin "toprak minare", "Osman Paşa" camisi gibi isimlerle de anılır. Kuzey-güney doğrultuda, dikdörtgen planlı bir camidir. Bir büyük kubbe, üç küçük kubbeye örtülüdür. Dış duvarlarda moloz ve yarı kesme taş kullanılmıştır. Kuzeyinde avlusu bulunmaktadır. Kesme taştan yapılmış olan minare, caminin doğu beden duvarı içerisinde yer almaktadır. Son cemaat mahalli iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm ana mekana bitişik olan üç kubbe, üç sivri kemerli, iki sütunludur. İkinci bölüm ise, üç sivri kemerli, iki sütunlu ve üst örtüsü meyilli direklerle örtülüdür. İbadete açık olan cami, 1271 yılında Hatiroğlu Eşref Bey tarafından yaptırıldığı kaynaklarda geçmektedir.

SETENÖNÜ HAMAMI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	65
Köy		Ada	267
Mahalle	Setenönü mah.	Parsel	2
Mevkii			
Sokak	At pazarı Sok		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK-09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Tavukçu Mahallesi'nin kuzeyindeki, Setenönü Mahallesi'nde yer almaktadır. Tek hamam olarak kuzey-güney doğrultuda, dikdörtgen bir alan üzerine inşa edilen eser; dört eyvanlı ve köşe halvetli plan tipindedir. Güneyden başlayarak sırasıyla uzayan mekanlar; soyunmalık, soğukluk, sıcaklık, su deposundan oluşmaktadır. Günümüzde yapı için restorasyon ve restitüsyon çalışmaları devam etmektedir.

GÜPGÜPOĞLU EVİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	16
Köy		Ada	193
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	93-94-95-46-47
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Müze Ev /Etnografya Müzesi		

Tanımı

Kesme taşlardan inşa edilen ev, iki kat ve iki ana bölümden oluşmaktadır. İkinci kat sonradan ilave edilmiş olup iki ana bölüm, diğer evlerde olduğu gibi haremlik ve selamlıktır. Haremi meydana getiren ana öğeler; sofa, harem odası ve togana olup hamam, açık mutfak ve helalar da bu yapıya dahildir. Selamlık ve harem köşkün ikinci katında olup yapıya sonradan ilave edilmiştir. Bina 1976 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığınca kamulaştırılmış ve korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. 18 Mayıs 1995 yılında "müze ev" olarak ziyarete açılmıştır, 18 Mayıs 1998 tarihinde de daha önce Hunat Medresesi içinde bulunan Etnografya müzesi buraya taşınmış ve günümüzde etnografya müzesi olarak kullanılmaktadır.

CINCIKLI CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	193
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	54
Mevkii			
Sokak	Tennuri Sok.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.041980-2125		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Şehir merkezinde, Cumhuriyet Mahallesi, Tennuri Sokak, Sivas Kapısı tarafında yer almaktadır. Halk arasında Çiğdeli cami olarak bilinmektedir. Cami dikdörtgen planlı olup beş bölümlü revaklı bir girişi vardır. Üst örtüsü düz damdır. Camii düz gün kesme taştan inşa edilmiştir. Minare dört adet sekizgen sütun üzerinde yükselmektedir. Sütun kaideleri kare formundadır. Sütun başlıkları yarım kesme baklava dilimlidir. Başka örneklerde görünmeyen biçimde sütunlar üst örtü hizasından da dışarı taşırılmıştır. Çiğdeli Hacı Ahmet Ağa tarafından 1664-1665 tarihinde genişletilerek inşa edilmiştir. Cami 1715 ve 1923 yıllarında tamir ettirilmiştir. Son olarak 1985 yılında yeni düzenlemelerle bugünkü haline getirilmiştir.

KAYSERİ LİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	260
Mahalle	Kıçıkapı	Parsel	1-2
Mevkii	Kıçıkapı		
Sokak	Yoğunburç Cad.		
Mülkiyeti	Milli Eğitim Müd.		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.04.1980-2125		
Bugünkü Kullanımı	Lise		

Tanımı

Kayseri Lisesi Kıçıkapı mahallesinde bulunmaktadır. Bahçe içine, iki katlı düzgün kesme taştan yapılmış olan yapıda, simetri hakimdir. Çatısı kırma çatı olup Marsilya kiremiti ile örtülüdür. Son mevlevi şeyhlerinden, şair Ahmet Remzi Dede'nin yapıyla ilgili iki kıtalık şiiriyle tespit edilen tarihinin kayıtlı olduğu kitabesi yerinden sökülüştür. Bu kitabeldeki şiir ebced hesabına göre 1322 tarihini vermesinden dolayı, eserin 1904 yılında inşa edildiği kabul edilir. Günümüzde sağlam ve asli fonksiyonlarına uygun olarak kullanılmaktadır. Turgut Özal, Abdullah Gül ve birçok ünlüyü mezun eden lise olarak tanınmaktadır. Sakarya savaşı sırasında son sınıf öğrencilerini şehit verdiği için o dönem mezun vermemiştir.

MERKEZ CAMİİ VE ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	22
Köy	Mimarsinan Kas.	Ada	
Mahalle	cumhuriyet	Parsel	4242-4243
Mevkii			
Sokak	Bünyan Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.09.2005-363		
Bugünkü Kullanımı	Cami/Çeşme		

Tanımı

Dikdörtgen planlı, kesme taş örgülü caminin sonradan eklenen son cemaat yerine giriş kuzeyden dikdörtgen ahşap kapıyla sağlanmışır. Kuzey cephede, büyük sivri kemerli orijinal demir parmaklıklı üç pencere bulunmaktadır. Caminin kitabesi, ortadaki pencerenin üzerinde yer almaktadır. Cami kırma çatıyla örtülü olup çatı saçla kaplanmıştır. Çatı üzerinde minber minare bulunmaktadır. Caminin batısında, caminin bahçe duvarına bitişik çeşme 4 basamakla çıkılan taş bir platform üzerindedir. Düzgün kesme taştan yapılmış olup iki sütunla taşınan sivri kemerlidir. Kabartma biçiminde yapılmış bitkisel süsleme üzerinde kitabe bulunmaktadır.

BEZİR SETENİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	9
Köy	Ağırnas	Ada	
Mahalle		Parsel	933
Mevkii			
Sokak	Bünyan Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 30.05.2002 3018		
Bugünkü Kullanımı	Ziyarete açık		

Tanımı

Kilisenin karşısında yer alan bezir seteni, dikdörtgen planlı olup uzun bir koridorla asıl mekana ulaşılır. Setenin içerisinde yağ çıkartmaya yarıyan büyük taşlar ve çıkan malzemeyi saklamak amaçlı kuyular yapılmıştır. Yerin yaklaşık 5 m. altına anakaya oyularak yapılmıştır.

JANDARMA KOMUTANLIĞI BİNASI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	17
Köy	Gesi Bucağı	Ada	
Mahalle	Kuzey Mah.	Parsel	2101
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 19.07.1985-1298		
Bugünkü Kullanımı	Jandarma Binası		

Tanımı

Gesi bucağında Kuzey mahallesinde yer alan bir yapıdır. Kesme taştan inşa edilmiştir. Zemin+1 kattan oluşur. Yapı geç dönem Osmanlı mimarisinin örneklerinden biridir. Günümüzde Gesi Jandarma Komutanlığının hizmet binası olarak kullanılmaya devam etmektedir.

DARSIYAH KİLİSESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	14
Köy	Gesi Kasabası	Ada	
Mahalle	Kayabağ (Darsiyak)	Parsel	2089
Mevkii			
Sokak	İkizdere		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 14.12.2007-994		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Eğimli bir alanda, kuzey-güney doğrultusunda uzanan kilsenin; güneyi doğu ve batısı yol ile çevrili olup kuzeyinde yapıya ait bahçesi bulunmaktadır. Taş duvarla çevrili bahçeye kuzeybatıda bulunan merdivenlerle ulaşılmaktadır. Kesme taştan yığma olarak inşaa edilen yapı toprak damlıdır. Kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen planlı yapı, doğu-batı doğrultusunda iki ana kemerle üç nef ayrılmıştır. Neflerin üzeri aynalı tonozla örtülüdür. Orta nef, yan neflere göre daha geniş ve yüksek tutulmuştur. Apsis bu neftedir.

KİLİSE

İlçesi	Melikgazi	Pafta	1
Köy	Gesi Kasabası	Ada	130
Mahalle	Özlüce M.(Vekse Köyü)	Parsel	
Mevkii			
Sokak	Ünlüce N. 27		
Mülkiyeti	Özel Mülkiyet		
Tescil Durumu	KKTVKK- 14.12.2007-995		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kesme taş duvarlarla çevrili küçük bir avlu içerisinde yer alan yapı, kesme taştan yığma olarak inşa edilmiştir. Eğimli bir arazide bulunan yapının, batı ve güney cepheleri istinat duvarına yaslanmıştır. Yapının doğu ve kuzey cephelerinde birer giriş bulunmakta olup kuzey cephede yer alan girişi kemerlidir. Doğu ve batı cephede yer alan malzeme değişikliğinden, bu cephede sonradan onarım yapıldığı ve kemerli girişin sonradan kapatıldığı anlaşılmaktadır. Yapı beşik çatılı olup, kiremit şeklinde birbiri üzerinde bindirmiş taş malzeme ile kaplıdır. Tüm pencereler dikdörtgen formlu ve taş söveli olup kuzey cephede yer alan pencerelerin üst kısmında, üçgen alınlık bulunmaktadır. Günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.

KİLİSE I (RUM KİLİSESİ)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun	Ada	
Mahalle	Aydınlar	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Melikgazi İlçesi Tavlusun Mahallesinde bulunmaktadır. Doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen planlıdır. Kesse taştan inşa edilmiştir. Üst örtü beşik çatıdır. Kiliseye giriş kuzeydendir. Üç neften oluşan kilisenin batı cephesinde üç bölümlü narteksli yer almaktadır. Narteksin kuzey ve güney tarafları çapraz tonozla, batıdaki orta bölüm beşik tonozla örtülmüştür. Nartekse kuzeyden ve batı cepheden giriş vardır. Kilisenin batısında ve güneydoğu köşesinde, kiliseyle ilişkili diğer mekanlar bulunur. Doğu yönündeki çan kulesinin üst kısmı yıkılmıştır. Kilisenin ne zaman inşa edildiği bilinmemekle beraber, 1819'da onarıldığı bilinmektedir. Kilise 18. yüzyıl içinde yapılmış olmalıdır.

KİLİSE II (ERMENİ KİLİSESİ)

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Tavlusun	Ada	
Mahalle	Aydınlar	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK-05.08.1988-260		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Tavlusunda bulunan yapı, Rum kilisesinin kuzey batısında yer almaktadır. Dikdörtgen planlı olup kuzey-güney doğrultusunda uzanır. Üst örtüsü beşik çatıdır. Kilise yaklaşık olarak 20x10 metrekare alanında, 7-8 metre yüksekliğindedir. Giriş güney kısmındaki yuvarlak kemerli kapıdan sağlanır. Doğuda iki yönlü elips şeklinde apsis yer alır. Apsis, kilise zemininden bir metre yüksek tutulmuş olup kesme salt taşlarla kaplıdır. Apsisin iki yanındaki nişlerin üzerinde, iki melek tasviri yer almaktadır. Apsisin bulunduğu kuzey cephede apsis zeminini diğer zeminden daha yüksek tutulmuştur. Apsis çıkıntısı dış cepheden izlenmektedir. 1835 tarihli bir onarım kitabesi bulunmasından hareketle, yapının 19. yüzyılın ilk yarısından sonra yapılmış olduğu tahmin edilmektedir.

GÜVERCİNLİKLER

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Bahçeli(Efkere)	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK- 08.06.1979-1732		
Bugünkü Kullanımı	Güvercinlik		

Tanımı

Güvercinlikler vadi yamaçları üzerinde, kesme taşlardan belirli aralıklarla oda biçiminde yapılmışlardır. Her bir odanın üzerinde güvercinlerin girip çıkmasını sağlamak için yapılmış yaklaşık 2-3 m.uzunluğunda bacalar yer almaktadır. Günümüzde bu güvercinlerin gübreleri kullanılmaktadır. Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

HİTİT KAYA YAZITI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Hisarcık	Parsel	
Mevkii	Toptepesi		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	Tespitli		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Hisarcık Toptepesi Menkiinde yer alır. Düzgünleştirilmiş kayaya Hitit Hiyeroğlif yazısı mevcuttur, ancak yazı defineciler tarafından tahrip edilerek boyanmıştır. Hiyegroglif yazı J. Gelb'in Hitit Anıtları kitabında yayınlanmıştır.

KİLİSE ÇAN KULESİ ve
KAYA OYGU MEZARLAR

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Battal Gazi	Parsel	
Mevkii			
Sokak	Osmanlı Geçidi		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	Tespitli		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Battal Gazi Camii karşısında yer alan Kuran kursu binasının bahçesinde köşede yer almaktadır. Kuran kursunun arkasındaki kayalık alanda, mezar odaları ve mekanlar yer almaktadır. Çan kulesi camilerde mimber minarelere benzemektedir. Düzgün kesme taşla inşa edilmiş yapıda yer yer boya izleri görülmektedir. İbadet maksatlı kullanılmış olduğu bilinmektedir. Kuleye çıkan basamaklar tahrip olmuştur. Çan kulesi dört sütun üzerindeki kubbeden ibarettir.

KIZIL KÖŞK

İlçesi	Talas	Pafta	186
Köy		Ada	451
Mahalle		Parsel	62
Mevkii	Billur dağları		
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 08.04.1977-423		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Dikdörtgen planlı olup moloz taşlardan inşa edilmiştir. İç kısmı tamamen kesme taşlarla kaplıdır. Üzeri yuvarlak tonozla örtülmüştür. Tek katlıdır. Doğu-batı istikametinde dikdörtgen şeklinde iki oda ile bu odalara bitişik diğer bir odadan ibarettir. Köşkün beden duvarları çok harap durumdadır. Yapı muhtemelen Selçuklu dönemi eseridir. Yapı yakındaki bağ evlerinin bahçeleri arasında kalmaktadır. Köşk, Hızır İlyas köşkü gibi tepe üzerine inşa edilmiştir. Kırmızı tüf taşı kullanılmış olduğundan kızıl ismini almıştır. Yapının 1246 tarihli vakfiye kayıtlarında adı geçmektedir. Bu nedenle yapının 13. yüzyıl Selçuklu eseri olduğu bilinmektedir. Aynı vakfiyeye göre Hırsarıktan getirilen suyun, köşkün ihtiyaçlarını karşıladığı, aynı zamanda yanında olan fakat bugün mevcut olmayan sarnıca kaynaklık ettiği bilinmektedir.

ALAÜDDEVLE CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müdürlüğü		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 11.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Kitabesine göre 1590 tarihli onarım kitabesine göre yapı 15. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilmiştir. Dikdörtgen planlı cami tek mekanlıdır. Cami harimi 8.60 x 6.00 metre ölçülerindedir. Dikdörtgen biçimli harim mekanı, doğu batı doğrultuda atılan beş adet kemerle takviye edilmiştir. Üst beşik tonozludur. Yapının taç kapısında çeşitli kabare ve sütun başlıklarında geometrik ve bitkisel bezemeler görülmektedir. Cami düzgün kesme taş malzeme kullanılmış olup, yapının mimari özellikleri ve adından dolayı Dulkadiroğlu beyliği döneminde yapılmış olmalıdır. Yapıda yer alan kitabe Hicri 999 (M. 1590) yılını vermektedir. Bu kitabe bir onarım kitabesi olup, Mahmut adlı bir kişi tarafından onarıldığını göstermektedir. 15. yüzyıl içinde arşiv kaynaklarından Ulu Bürüngüz içinde bir mescidin varlığından sözedilmektedir.

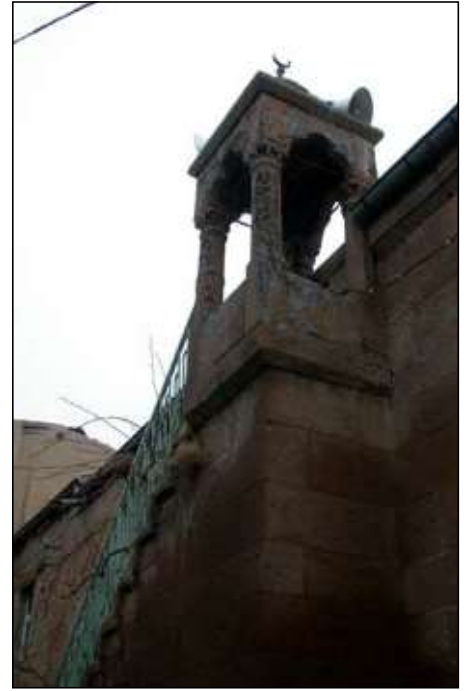

MÜTEVELLİ CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak	No 41		
Mülkiyeti	Vakıflar genel Müdürlüğü		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 11.03.1997-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Caminin doğu cephesi iki katlı, son cemaat yerine açılan pencere ve kapılarla boşaltılmıştır. Batı cephede son cemaat yerinin alt katını aydınlatan bir pencere ve bu cephedeki hazire ve köşk minareye çıkışı sağlayan, yüksekliği kısa tutulmuş, düz lentolu bir kapı bulunmaktadır. Batı cephedeki köşk minareye onbeş basamaklı bir merdivenle çıkılmaktadır. Cami kesme taşlardan inşa edilmiştir. Kare planlı, düz damlıdır. Giriş, kemerli küçük bir kapıdan sağlanmaktadır. Yapı dört sivri kemerin taşıdığı tonozla örtülüdür. Mihrabın iki yanında, yukarda derin nişler içerisinde iki pencere vardır. Mihrap cephesinin dışında kuş kafesi maketleri vardır. Kitabesi bulunmayan cami mimari özelliğine göre 17. yy'da yapılmış olmalıdır.

ALİ DANIŞ CAMİİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Vakıflar Genel Müdürlüğü		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 11.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Cami		

Tanımı

Hicri 998 (miladi 1580) yılına tarihlenen camiyi yaptıran, Daniş Ali Bey'dir. Yapı Kesse taşlardan inşa edilmiş olup iki kare bölümden oluşmaktadır. Beş satırlı kitabesi bulunan camiye kuzey dar cepheden, üzeri kemerli bir kapıdan, kare planlı birinci bölüme girilir. Bu bölümün üzeri altı sivri kemerli tonoz ile örtülüdür. Üzeri ve içi arabesk yazı ile süslü olup, iki yan duvarda ve girişte olmak üzere üç dikdörtgen penceresidir. Mihrabın solundan küçük bir kapı ile türbe kısmına geçilir. Burada iki mezar bulunmaktadır. Türbenin üzeri dört sivri kemerin taşıdığı tonozla örtülüdür ve minareye buradan çıkılır, minare tek şerefelidir. Yazlık kısmın batı yan duvarından bir kapı boşluğuna ile kışlık yan kısma girilir ve bu kısım dokuz sivri kemerin taşıdığı tonoz ile örtülüdür. Mihrap taştan olup yan tarafları sonradan mermer kaplanmıştır. Mihrapta geometrik motiflerin yer aldığı süslemeler görülür. Mimler yine taştan olup yan korkuluklar ahşaptır. Duvarların üst kısımlarında 50 cm. çapındaki daireler içinde ayetler yazılıdır. Ahşap çardak sonradan eklenmiştir.

KUZEY MEZARLIĞI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	KKTVKK- 11.07.2003-3349		
Bugünkü Kullanımı	Mezarlık		

Tanımı

Büyük Bürüngüz'ün kuzeyinde yer alan mezarlık ihata duvarı ile çevrilmiştir. Eski ve yeni mezarların bulunduğu mezarlıkta genellikle çatma lahit mezar tipi görülmektedir. Bunun yanında yuvarlak, üçgen mezar başlıkları da vardır. Bu başlıkların üzerinde, sarıklı, fesli ve serpuşlu olanlar görülmektedir. Mezar taşları yöreye özgü yerel taşlardan yontulmuştur. Kitabeli ve kitabesiz mezarlar mevcuttur.

MEYDAN ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak	Danış Ali Bey Cad.		
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 11.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Büyük Bürüngüz'ün Meydan Çeşmesine benzeyen diğer bir eser Yazıcı Çeşmesi olup, tarihi 1713'tür. 1573 yılı Meydan Çeşmesinin onarım tarihi olduğuna göre eser bu tarihten önce yapılmış olmalıdır. Beylikler dönemi yapısıdır. Çeşme Danış Ali Bey camisinin kuzey batısındadır. Kesme taşlardan yapılmış olup kare planlıdır. Üç tarafı açık, arka tarafı kapalı şadırvanlıdır. Şadırvan kolunun taşıdığı üç sivri kemerli olup, kemerlerin üstü bir kubbe ile örtülüdür. Güney arka kısım tamamen kesme taşlarla kapalı olup, kitabeler bu yüzdedir. İçerisinde iki gözlü çeşmesi bulunmaktadır. 1961 yılında İsmail Göker tarafından tamir ettirilmiştir. Çeşmenin üç adet kitabesi bulunmaktadır. Ancak bunlar okunamayacak kadar tahrip olmuştur. 1970'li yıllarda bu kitabelerden biri yeniden mermer üzerine yazdırılıp, çeşmenin ayna taşı üzerine yerleştirilmiştir.

YAZICI ÇEŞME

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy	Büyük Bürüngüz	Ada	
Mahalle	Çeşmebaşı	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Köy Tüzel Kişiliği		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Kesme taşlardan inşa edilen çeşme 1753 yapım tarihlidir. Üç tarafı açık arka tarafı kapalı şadırvanlıdır. Köyün Çeşmebaşı mahallesinde üç sokağın birleştiği bir alandadır. İki kolunun taşıdığı üç sivri kemerlidir. Kemerlerin üstü kubbe ile örtülüdür. Güney arka kısım kesme taştan kapalı olup kitabesi burada bulunmaktadır. Çeşmenin yanlarında ikişer adet rölyef olarak sütun ve sütun başlıkları bulunmaktadır. Çeşme nişinin ve ayna taşının bulunduğu kısım mihrap şeklinde düzenlenmiştir. Çeşme iki gözlü olup 1934 yılında tamir edilmiştir. Çeşmenin orjinal kitabesi büyük oranda tahrip olmuştur. Ancak kitabenin alt satırında görülen Hicri 1169 (M. 1754) yılı büyük ihtimalle çeşmenin inşa tarihi olmalıdır.

BÜYÜK BÜRÜNGÜZ MÜTEVELLİ ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Kayseri ve çevresindeki büyük eyvanlı çeşmelerden biri olan eserin, yüksekliği 4.40 metre, genişliği 3.90 metre ve derinliği de 3.03 metredir. Çeşmenin yuvarlak kemeri yanlarda kesme taşlardan örülmüş, ayaklar üzerindeki profilli başlıklara oturmaktadır. Profilli başlıkların tam ortasından başlayan, profilli silme kuşağı çeşmeyi üst kısımda da çerçeve içerisine almıştır. Dikdörtgen planlı çeşmenin inşa kitabesi yoktur ancak kilit taşı üzerinde 1834 yılında Esat Hacı Ali Ağa tarafından onarıldığını gösteren bir kitabe yer almaktadır. Çeşmenin onarım kitabesi kemerin üzerinde olup iki kartuş içinde yer alır ve iki satırdan oluşmaktadır. Çeşmenin cephe ve saçakları iki sıra silme ile hareketlendirilmiştir.

MİMAR MEHMET AĞA ÇEŞMESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Büyük Bürüngüz	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEEAYK- 12.03.1977-A-360		
Bugünkü Kullanımı	Çeşme		

Tanımı

Mimar Mehmet Ağa çeşmesinin mermer kitabesinden 1718 tarihi ve Mehmet Ağa tarafından yapılmış olduğu okunmaktadır. Dikdörtgen planlı çeşme kesme taştan tek kemerli ve tek cepheli olarak inşa edilmiştir. 2.95 x 230 m. ölçüleri sahip olan yapının yakın zamanda restorasyon çalışması görmüş olup, kemer ve iç bölümü yenilenmiştir. Çeşme bugün kullanılmakta olup, çeşmenin ayna kısmı ve yalağı yürüme düzlemi altında kaldığı için görülmemektedir.

TAVUKÇU MAHALLESİ KONAKLARI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	57
Köy		Ada	265
Mahalle	Tavukçu Mah.	Parsel	26-27
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Kayseri Büyükşehir Belediyesi		
Tescil Durumu	GMEEAYK- 13.07.1979-A-1749		
Bugünkü Kullanımı	Kültürel ve Sosyal Tesis		

Tanımı

Camcioğlu konağı, Kuyumcuoğlu konağı, Gürbüz evi, Dülgeroğlu evi, Efendiâğalar evinin, Büyükşehir Belediyesince 2009 yılında asıllarına uygun olarak restorasyonu yapılmış ve koruma altına alınmıştır. Bu evler iki katlı olup, girişler kuzeydendir. Evlerin dış cephelerinde süsleme zenginliği dikkati çeker. Dış cephede ve diğer bölümlerde kesme taş kullanılmıştır. Evlerin iç süslemelerini tavanlarda ve duvarlarda görmek mümkündür.

TAŞÇIOĞLU EVİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	256
Mahalle	Lalapaşa Mah.	Parsel	2
Mevkii	Kıçıkapı Meydanı		
Sokak	Dinçtürk Sok.		
Mülkiyeti	Özel Mülkiyet		
Tescil Durumu	KKTVKK- 26.06.1993-1500		
Bugünkü Kullanımı	Hafız Okulu		

Tanımı

Taşcıoğlu Evi, 19 yüzyıl sonunda yapılmış Kayseri'deki plan bakımından bütünlük oluşturan evlerden biridir. Ev iki katlı olarak iç sofalı plan tipinde yapılmıştır. Birinci kat sofası ile ikinci kat sofası birbirlerinin çaprazında yer almaktadır. Birinci katta Kayseri evlerinde görülen girişin hemen sağ ve solunda zerzemi adı verilen mekanlar vardır. İkinci katta yanyana sıralanmış üç oda mevcuttur. Bu oadlardan ortadaki çıkmasız, diğerleri ise taş konsolların üst üste bindirmesiyle oluşturulmuş oda genişliğinde çıkmalardır. Odalarda süsleme unsuru yalnız şerbetlikler göze çarpmaktadır. Evde çeşitli tarihlerde onarım ve tadilatlar yapılmıştır. 1940 tarihli onarım kitabesi vardır. En son onarım 2008-2009 yıllarında yapılmıştır.

ÇALIKA KONAĞI

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	257
Mahalle	Lalapaşa Mah.	Parsel	23.24
Mevkii	Kiçikapı Meydanı		
Sokak	Diñçtürk No: 4		
Mülkiyeti	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
Tescil Durumu	GMEAYK 13.07.1979-A-1749		
Bugünkü Kullanımı	Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü Hizmet Binası		

Tanımı

Ev iki katlı olup kesme taştan yapılmıştır. Avluya doğudaki kapıdan girilir. Avlunun kuzeyinden merdivenlerle yukarı çıkarılır. Alt kısımda doğu-batı istikametinde iki, kuzey-güney istikametinde üçer ayakla taşınan ikişer yuvarlak kemerli tonoz yer alır. Tonozların arası sonradan kapatılmıştır. Merdivenin sonunda bir sütunlu bir yuvarlak kemerli kısım yer alır. Bunun güneyinde üç sütunlu iki yuvarlak kemerli önü sonradan kapatılan mekan vardır. İçeri girince ince uzun koridor, koridorun güneyinde bir oda mevcuttur. 20. yüzyıl başlarında yapılan binanın üst örtüsü kiremit çatılıdır. Kültür ve Turizm Bakanlığınca kamulaştırılmıştır.

AKŞEHİRLİ EVİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	49
Köy		Ada	257
Mahalle	Lalapaşa Mah.	Parsel	1
Mevkii			
Sokak	Dinçtürk No: 2		
Mülkiyeti	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
Tescil Durumu	GMEEAYK 13.07.1979-A-1749		
Bugünkü Kullanımı	Kül.ve Tab.Var.Kor.Böl.Kur. Müdürlüğü Hizmet Binası		

Tanımı

Bina iki katlı olup kesme taştan yapılmıştır. Dış kapıdan girilince sağdan yukarı doğru çıkılan merdivenlerle üst kata çıkılır. Doğuya bakan üst katın dikdörtgen kapısı üzerinde basık kemerli bir pencere yer alır. Sağdaki ilk odanın doğusunda bir, kuzeyinde ise iki pencere yer alır. Batıdaki odadan içeri girilince uzunca bir koridor, koridorun kuzeyinde oda, odanın ortasında kuzeye doğru bir çıkıntı mevcuttur. Zemin kat doğu-batı istikametinde üç yuvarlak kemerlidir. Üst örtüsü kiremitli çatı ile örtülüdür. Kültür ve Turizm Bakanlığınca kamulaştırılmış olup, Kayseri Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürlüğü hizmet binası olarak kullanılmaktadır.

YOĞUNBURÇ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle	Cumhuriyet Mah.	Parsel	
Mevkii			
Sokak	Yoğunburç Cad.		
Mülkiyeti	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
Tescil Durumu	GMEEAYK 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Dösim Bürosu		

Tanımı

Dış kale surlarının güneydoğu köşesinde yer alır. İki katlı olan bina, Roma surları ve Bizans surlarının birleştiği noktada inşa edilmiştir. Küçük bir kapı ile içeride haç planlı çapraz tonozlu, dıştan yarım elips planlı yapıya girilir. Üç tarafta içte dekoratif takviye kemerleriyle genişletilmiş, mazgal pencereler bulunmaktadır. İkinci kata, dar ince uzun bir merdivenle çıkılır. İkinci kat geniş bir salon şeklinde, haç planlı çapraz tonozlu mazgal ve bu katla birlikte dama çıkış merdivenlerinin yanında bulunan karşılıklı geniş pencereleriyle tam bir köşk görünümündedir. Bina kesme taşlardan yapılmıştır. Taşlar üzerinde ustalara ait işaretleri görmek mümkündür. Mermer kitabesinden, Yoğunburç'un Selçuklular döneminde Sultan 1. İzzettin Keykavus tarafından yaptırıldığı anlaşılmıştır.

OK BURCU

İlçesi	Melikgazi	Pafta	
Köy		Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii	Cumhuriyet Meydanı		
Sokak	Sivas Cad.		
Mülkiyeti	Kültür ve Turizm Bakanlığı		
Tescil Durumu	GMEEAYK 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Kaymek Sergi Salonu		

Tanımı

Cumhuriyet Meydanı Vali Konağı karşısında, iç kalenin doğusunda, Zeynel Abidin türbesinin yanında yer almaktadır. Birbirine dik iki kalın duvarın birleştiği yerde, altışar yüzlü yarım daire şeklinde üç çıkıntıdan ibarettir. Dış sur duvarlarına birleşen iki duvarın sadece uç kısımları kalmıştır. Bu duvar uçlarından biri batıya, takriben iç kalenin ortası istikameti, diğeri kuzeye Sahabiye Medresesi istikametine doğru uzanır. Tamamen kesme taştan itina ile yapılmış ve taşları üzerinde Keykubat dönemine ait diğer binalarda görülen usta işaretleri görülür. İkinci kata çıkış, Yoğunburç gibi içerden olmayıp, dışardandır. Ancak bu merdivenler ve ikinci kat yapısı da günümüze ulaşmamıştır. Bina 1995 yılında Kültür Bakanlığı'nca kısmen restore edilmiştir.

MELİK MEHMET GAZİ TÜRBESİ

İlçesi	Melikgazi	Pafta	7
Köy		Ada	1510
Mahalle	Cami Kebir Mah.	Parsel	8
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti			
Tescil Durumu	GMEAYK 09.07.1976-A-75		
Bugünkü Kullanımı	Türbe		

Tanımı

Ulu Caminin güney cephesinin ortasında, duvara bitişik olarak yapılan bina, kuzey güney doğrultusunda ve dikdörtgen planlıdır. Kot seviyesinin altında kalan türbenin avlusuna güney yönden merdivenlerle inilir. Giriş kapısı cepheye girinti şeklinde yerleştirilmiştir. Kapının üzerinde iki pencere mevcuttur. Kapı ve pencere duvar yüzeyinden hafif çıkıntı oluşturan düz silmelerle çevrelenmiştir. Kapı düzenlemesinin iki yanında simetrik olarak yerleştirilmiş duvar seviyesinden kademeleri silmelerle girinti şeklinde yerleştirilmiş dikdörtgen formlu iki penceresi bulunmaktadır. Melik Mehmed Gazi'nin 1143'te öldüğü ve kendi yaptırdığı türbeye gömüldüğü bilinmektedir.

